

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

LVI.

Spalis — October 15, 1971

Nr. 77

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

STUDENTAI DARBO STOVYKLOSE

Š.m. rugsėjo 2 d. jaunimui skirtas laikraštis Vilniuje "Komjaunimo Tiesa" nežymioje vietoje rašė apie iš statybų grįžusius Lietuvos jaunuolius -- iš Kamsko (800 km. į rytus nuo Maskvos) sugrįžo, du mėnesius statybose dirbę, 100 studentų, iš Altajaus -- 320 studentų, iš Turkmenijos -- 200.

Tie skaičiai, kurie daug pasako ir jie -- aiškiai nepilni. Tas pats laikraštis kitoje vietoje nurodo, kad į Kamską ar Altajų esą nebuvo lengva pakliūti.... O ten pakliuvę lietuviai studentai neblogo padirbėję, nes jų rankomis buvo statomi gyvenamieji namai, garažai, vaikų darželiai ir darbų buvę atlikta už 300.000 rublių. Tokia padėtis buvo Bajeve, Altajaus krašte.

Lietuviai studentai tuose kraštuose, Sovietijos tolimose srityse, statė ne tik garažus ir namus, bet tiesė ir gatves.

Štai vieno lietuvio studento, V. Katiliaus, vasaros metu dirbusio Turkmenijoje, Čardžou vietovėje, laiško ištrauka: "Statybininkai užbaigė statyti du namus... Diena iščiulpė jėgas, išsekino. Nuo saulės niekur nepabėgsi. Vaikiniai palieka visas jėgas, visą energiją statybos aikštelėje". Čia dirbo Vilniaus ir Kauno pedagoginių institutų studentai.

Lietuvos studentai vasaros metu dirbo ir vad. socialistinėse šalyse, atseit, ne pačioje Sovietų Sąjungoje, bet tariai nepriklausomoje komunistinės santvarkos valstybėje. Jose lietuvių studentų praėj. vasarą dirbo 275. Štai keili vaizdai: Kauno Medicinos instituto studentai buvo įsikūrę Lenkijoje, Bialystoko (Balstogės) medicinos akademijos bendrabutyje. Jūs autobusas kasdien gabenavo į netoliese esantį Staroželco miestuką, kur jiems teko dažyti metalines konstrukcijas. Ten jie aplankė dailininką Joną Šeštoką.

Vilniaus universiteto studentai jau ketvirtą kartą kas vasarą dirba Rytų Vokietijoje, Griefsvalde. Jie dirba atominės elektrinės statyboje -- jos pirmosios turbinos numatytos paleisti 1974 m. gegužės 1 d. Vokiečiai lietuvius studentus už jų darbą, trūsą, apdovanojo pagyrimo raštais bei emblemomis...

Studentai buvo verčiami dirbti, vasaros metu, ir įvairius, daugiausia statybos darbus ir pačioje Lietuvoje. Praėj. vasarą Lietuvoje veikė 113 studentų "darbo ir poilsio stovyk-

NIXONO FAZĖ II

ATSAKOMYBĖS PERLEIDIMAS KALTININKAMS

Pereitą ketvirtadienį prezidentas Nixonas paskelbė savo naujo ekonominio plano 2-ąją fazę. Pirmoji fazė ar dalis buvo algų ir kainų užšaldymas 90 dienų, susilaukusi pasisėkimo daugiausiai dėl to, kad buvo labai trumpa. Antroje fazėje irgi bus eilė įvairiausių suvaržymų ir draudimų, tačiau juos nustatys ne pats prezidentas, bet naujai sukur-

VYTAUTAS MĖŠKAUSKAS

tos institucijos, kurių svarbiausia bus atlyginimo nustatymo taryba, susidedanti iš 15 narių, jų tarpe 5 unių atstovų, 5 -- pramonės ir 5 -- visuomenės (ne vyriausybės) atstovų. Kaip ta taryba darys, nustatys ji pati. Prezidentas jai pastatė tik tikslą: neleisti infliacijai peržengti 2-3% ribą. Kartu bus sudaryta komisija kainom nustatyti ir trečia institucija nuošimčiams už kreditą nustatyti.

Sunkiausias uždavinys atiteks pirmajai tarybai, kurioje sėdės dabartinės padėties kaltininkai. Tiesa, didžiausias infliacijos kaltininkas yra pati vyriausybė, kuri nesuderina išlaidų su pajamomis, tačiau JAV šiuo metu pergyvena ne klasišką infliaciją, bet naują ekonominę ligą "Stagflation" -- Stagnation plus Inflation. Mat, paprastai ūkinę stagnaciją paseka infliacijos sumažėjimas. Tuo keliu ejo ir Nixono administracija. Pradėjus mažinti ūkinio gyvenimo spartą prasidėjo stagnacija, tačiau infliacija bėgo toliau. Paskutiniai duomenys byloja už tai, kad greičiausiai ir infliacija būtų apstabdyta, jei stagnacija būtų pratęsta toliau. Stagnacijos pratęsimas tačiau nebuvo priimtinai politiniai -- per ateinančius rinkimus administracija būtų pakeista. Dėl to Nixonas turėjo pradėti naują ekonominę politiką.

Pagrindinė priežastis kodėl infliacija nepasidavė stagnacijai, yra darbininkų unių reikalavimas ir toliau kelti darbininkams atlyginimą. Tam tikra dalis kaltės tenka ir imonėm, kurios stengėsi išlaikyti savo sumažėjusios gamybos pelną toje pačioje aukštumoje, kuris buvo didesnės gamybos metu, atseit, kelti savo gaminių kainas.

Tokios padėties aki-vaizdoje dalis ekonomistų pradėjo reikalauti vyriausybės įsikišimo, kad suvaldžius per galingų unių ir pramonės koncernų galią. Kadangi unių galią pakirsti įstatymais šiuo metu būtų nepopuliari ir neįmanoma dėl to, kad kongrese daugumą sudaro demokratų, kurie didele dalimi priklauso nuo unių moneš, administracijai neliko nieko kito, kaip į talką pasiūlyti pačias unijas. Unių atstovaita-čiai sutiktų įeiti į atlyginimo nustatymo tarybą tik tuo atveju, jei tos tarybos nutarimai būtų galutini, tuo tarpu prezidentas norėtų turėti paskutinį žodį, jei tarybos nutarimai ir toliau skatintų infliaciją. Už tat šias eilutes rašant tolimesnė eiga dar nebuvo aiški: kas bus jei uniųsispyrimą ir už tat atsakomybė krinta į demokratų partijai. Galutinis žodis tuo atveju būtų atiduotas rinkimams.

Čia pat reiktų pastebėti, kad daugumos amerikiečių ekonomistų nuomonė unių laikysena yra visai natūrali ir kitose negalima laukti. Iš tikro tačiau unių nebūtinai turi būti infliacijos variklis. Kad taip gali būti, parodo vokiečių pavyzdys.

Kai Vakarų Vokietiją ištiko vadinama "Erhardo recesija" 1966-67 metais ir bedarbių skaičius padidėjo iki 3,2%, vokiečių pramonė sumažino eksporto gaminių kainas, o darbininkai sutiko su mažesniu atlyginimu. Rezultate Vakarų Vokietijos ūkis pasiekė dabartinės aukštumos. Tuo tarpu JAV ūkinė stagnacija ar recesija sumažino eksportą ir padidino importą! Atlyginimo su-

(Nukelta į 2 psl.)

Kaip papildyti Baltijos valstybių atstovybes jaunesniais žmonėmis

ALT pirmininkas dr. K. Bobelis ir vicepirmininkas dr. K. Šidlauskas spalio 6 ir 7 dienomis buvo Washington, kur turėjo visą eilę pokalbių.

Trečiadienio rytą dr. K. Bobelis aplankė pulk. K. Škirpą ir kalbėjosi su žurnalistu Trohan, o popietę jis praleido Lietuvos pasiuntinybėje pasitarimuose su J. Kajecku ir dr. S. Bačkiu. Vakare Amerikos Lietuvių Tarybos biure įvyko Bendrojo Baltijos Komiteto posėdis, dalyvaujant latvių, estų ir lietuvių atstovams, kurių tarpe buvo ir dr. Jonas Genys, Maryland universiteto profesorius. Posėdyje buvo svarstoma, tokių tolimesnių žygių imtis, kad praėtų per Atstovų Rūmus etninių grupių studentų centrų įstatymas; svarstyti pabaltiečių kalbomis radijo transliacijų iš Madrido problemos aptartos galimybės gauti pabaltiečių kalbomis transliacijas per Radio Liberty stotis ir kalbėti apie Europos saugumo konferencijai pasirušimą.

Ketvirtadienio rytą 10 val. ALT atstovus priėmė prezidento Nixono specialus patarėjas tautinių grupių reikalams George Bell. Pusvalandį užtrukusiam pokalbyje, be kelių specialių reikalų, buvo bandoma išsiaiškinti dabartinės administracijos naudojimą Baltijos valstybių atžvilgiu politikos formavimo procesą turint galvoj Valsybės departamentą ir šalia jo esantį didžiulį prezidento patarėjų štabą už sienos politikos ir krašto apsaugos reikalams.

Iš Baltųjų Rūmų įstai-gų pastato, ALT atstovams teko skubėti į Valsybės departamentą, kur jiems 11 val. buvo paskirtas susitikimas su Valsybės pasekretorium Europos reikalams Hillenbrand. Šiam esanti išvykus į Europą dalyvauti NATO konferencijoje, Tarybos atstovus priėmė Hillenbrand pava-

duotojas Richard T. Davies. Šis pokalbis jau už truko virš pusantros valandos, dalyvaujant Baltijos valstybių skyriaus viršininkui Martin, kuris stropiai užsirašinėjo į savo bloknotą keliamus klausimus.

Didelę dalį laiko užėmė diskusijos, kaip galima būtų papildyti Baltijos valstybių diplomatines ir konsularines atstovybes jaunesniais žmonėmis, kad užtikrintų jų tolimesni gyvavimą, kuris yra lygiai svarbus, tiek vergijoje gyvenančių Baltijos tautų

(Nukelta į 2 psl.)

● PREZIDENTAS NIXONAS pareiškė norįs ateinančiais metais, po vizito komunistinėje Kinijoje, lankytis Maskvoje ir pasitarti su sovietų vadais. Nixonas jau yra buvęs Sovietijoje 1959 metais, bet kaip JAV prezidento, tai būtų pirmas vizitas.

● DEAN ACHESON, buvęs JAV valstybės sekretorium pokario metais, mirė nuo širdies smūgio, sulaukęs 78 metų amžiaus, savo farmoje Sandy Spring, Md.

● DARBININKŲ unių vadai sutiko kooperuoti prezidento Nixono antroje fazėje kainų užšaldymo programoje ir įeiti į jo pasiūlytą komisiją.

● BREŽNEVAS, sovietų kompartijos gen. sekretorius, lankdamasis Jugoslavijoje, Titui pasakė, artimoje ateityje sovietų vyriausybėje jis užims la-bai svarbias pareigas.

● AMERIKOS kalėjimuose yra 626 kaliniai, tarp jų 6 moterys, laukia mirties bausmės įvykdy-mo. Vien tik Kalifornijos kalėjimuose sėdi 92 mirčiai pasmerkti asmenys.

● GRUZIŲ žydai, po smarkių riaušių praėj. vasarą, išgavo leidimą, kad jų kvota emigruoti į Izraelį būtų padidinta nuo 6 iki 60 šeimų per mėnesį. Likusioje Sovietų Sąjungos teritorijoje žydų padėtis nepagerėjo ir 80.000 žydų vis tebelaukia vizos išvykti. Tarp jų yra daug mokslininkų, bet jiems maža vilties, nes sovietai nenori išleisti specialistų. Gruzių žydai, daugumoje yra bemoksliai, paprastai darbininkai ir jais sovietų vyriausybė mažiau domisi.

● SOVIETAi, atsikėrydami anglams už išsiuntimą iš Anglijos 105 sovietų šnipų iš Maskvos ištrėmė 18 anglų ambasados tarnautojų, be to, pranešė, kad britų užs. reikalų ministro Alec Douglas-Home vizitas, numatytas ateinančiais metais, nepagėdautinas ir anuliavo savo prekybos ministro Patolicevo kelionę į Londoną.

● ARGENTINOJE 10.000 suktelių karių, norėjusių nuversti vyriausybę, pasidavė.

● KOSYGINAS iš Alžiro nuvyko į Maroką ir buvo iškilmingai priimtas sultono. Spaudai pareiškime sakoma, kad tarp Sovietijos ir Maroko būsiąs išvystytas draugiškas bendradarbiavimas ir didesnė prekyba.

● JUGOSLAVIJOJE šiuo metu vyksta dideli kariuomenės ir civilių jungtiniai manevrai rezistencijos tema.

● TURKIJOJE tribunolas nu-teisė Deniz Gezmiş ir septynolika jo draugų iš "išlaisvinimo armijos", bandžiusių nuversti vyriausybę. Kaltinamieji buvo pagrobę keturius amerikiečių kariškius.

-- Atidarykit, mieli draugai, mes atgabename kultūrai reikalingas prekes!

PRO LIETUVIŠKĄ ŽIŪRONĄ

M. SARGENIS

V. VOKIETIJOS POZICIJA SUSTIPRĖJO

W. Brandto vedama prosovietinė politika susilaukė stipresnės reakcijos opozicijoje. Tai parodė V. Vokietijos Krikščionių Demokratų partijos suvažiavimas, įvykęs š.m. spalio 4-5 d.d. Saarbruckene. Nors buvo bandoma šiame suvažiavime iškelti į partijos viršūnes nuosaukesnius kandidatus, kurie nebūtų pavojingi rinkiminei parlamento kovai 1973 m., tačiau partijos dauguma pasirinko kovingesnę liniją ir kovingesnius žmones. Buvęs partijos pirmininkas G. Kiesingeris siekė palikimo keliu perduoti savo pareigas Rheinland-Pfalzo min. pirmininkui Helm. Kohliui, tačiau partija pasirinko demokratinį daugumos kelią. Gal būt, Kiesingerio rekomendacija Kohliui net pakenkė. Neišgelbėjo Kohlio situacijos nė buvęs ilgametis užsienio reikalų ministris G. Schroederis, kurio pasyvi laikysena parlamente nepatraukė balsuotojų už Kohlį. Tuo būdu R. Barzelis nugalėjo net du stiprius varžovus ir susilaukė absoliutinio laimėjimo. Jis buvo išrinktas CDU pirmininku 344 balsais iš 521 balsuotojo. Jo rivalis H. Kohlis gavo 174 balsus. Nėra abejonės, kad R. Barzelis artimoje ateityje bus CDU ir CSU nominuotas opozicijos kandidatas į būsimus V. Vokietijos kanclerius, jei Krikščionių Demokratų partija laimės 1973 m. parlamento rinkimus.

H. Kohlio išrinkimas pirmuoju partijos vice-

pirmininku 470 balsiais rodo, kad partijoje nėra didelės rivalizacijos, o viešpatauja vienybė. Tai patvirtino ir G. Kiesingerio pareiškimas, kad jis ir toliau dalyvaus aktyvioje partijos politikoje ir rems naują pirmininką. Panašų pareiškimą padarė ir partijos "sesutė" CSU F. J. Strausso asmenyje.

Buvęs partijos pirm. Kiesingeris nurodė ištisą eilę partijos silpnybių. Dvi pagrindinės -- tai organizacijos ir finansų stoka. Šiom silpnybėm pašalinti R. Barzelis pasirinko naujus bendradarbius, kuriuos suvažiavimas dauguma balsų išrinko. Naujuoju partijos gen. sekretoriumi vietoje dr. Br. Hecko išrinktas buvęs partijos reikalų vedėjas Konradas Kraske ir naujuoju išdininku vietoje K. Schmueckerio išrinktas parlamento narys W. L. Kiepas. Pažymėtina, kad partija turi apie 340.000 narių ir apie 11 milijonų markių skolų.

Naujasis pirmininkas R. Barzelis yra dinamiškos ir kovos žmogus. Jis

yra geras, įtaigus kalbėtojas ir atkaklus savo politinės programos gynėjas. Jis siekia visai vokiečių tautai laisvės, politinio apsisprendimo teisės ir demokratinio valdymosi, be Maskvos politrukų ir kvieslingų.

J. MINDSZENTYS -- VENGRIJOS LAISVĖS PRASMUO

Kardinolas Juozapas Mindszintis (79 m.) yra išgarsėjęs kaip Vengrijos laisvės ir nepriklausomybės gynėjas, atkaklus kovotojas dėl religinių ir tautinių idealų.

Jis vokiečių nacių okupacijos metupasipriešino Hitlerio vedamai diktatūrinei politikai ir buvo vokiečių suimtas ir kalinamas. Dar stipriau jis pasipriešino bolševikinei diktatūrai, kuri Vengrijoje Po II pasaulinio karo išgelbėjo Raudonosios armijos okupacijos pasekoje. 1945 m. jis buvo nominuotas Vengrijos arkivyskupu ir primu, o 1946 m. išrinktas kardinolu. Jo įtaka Vengrijos katalikams buvo ir yra labai didelė ir reikšminga. Pažymėtina, kad iš 10 milijonų Vengrijos gyventojų du trečdaliai yra katalikai. Kardinolas J. Mindszintis ir yra šių Vengrijos dviejų trečdalių katalikinių idėjų ir visos veng-

rų tautos valstybinės laisvės prasmuo (simbolis).

Atkakliai kovodamas dėl Bažnyčios, kard. J. Mindszintis susidūrė su bolševikine Vengrijos valdžia, kuri, nepakęsdama kardinolo autoriteto ir jo kietos laikysenos bolševikų atžvilgiu, ypač dėl privačių katalikų mokyklų gynimo, 1948 m. gruodžio 26 d. melagingai apkaltino jį šnipinėjimu Vakarų naudai, perversmo rengimu, nelegaliu devizų pervežimu ir nuteisė iki gyvos galvos kalėti. 1956 m. spalio 30 d. įvykęs Vengrijos sukilimas išlaisvino kardinolą iš kalėjimo, bet, Raudonajai armijai šį sukilimą numalšinusi, kardinolas J. Mindszintis buvo priverstas iškoti egzilinių teisių JAV ambasados rūmuose. Jis apie 15 metų išgyveno Budapeste JAV pasiuntinybės globoje.

Š.m. rugsėjo pabaigoje kardinolas J. Mindszintis Popiežiaus Pauliaus VI iniciatyva ir po tvarkiu iš JAV ambasados yra pervežtas į Romą. Oficialus motyvas: dėl kardinolo senatvės yra reikalinga rūpestingesnė globa. Tačiau, iš tikrųjų, laisvosios spaudos yra tvirtinama, kad kardinolas iš Vengrijos yra perkeltas į Ro-

Kaip papildyti...

(Atkelta iš 1 psl.)

žmonėms, tiek ir jų laisvam pasauly gyvenantiems tautiečiams. Davies pažadėjo dėl šio reikalo atsiklausti Valstybės departamento teisių ekspertų nuomonės ir pasiūlė Tarybai pristatyti savo memorandumą siūlant, kaip galima būtų šį klausimą išspręsti, vadovaujantis ligšioliniais tarptautinės teisės precedentsais. Toliau buvo kalbama apie faktorius, kurie nulemia JAV vyriausybės vedamą Baltijos valstybių užgrobito nepripažinimo politiką.

Pokalbio eigoj buvo bandyta aiškintis, ką galima būtų toliau daryti dėl Simo Kudirkos likimo.

Pabaigoj buvo palieštas ir Baltijos tautų by-

mą todėl, kad Vatikanui jis kliudė vesti susitaikinimo politiką su komunistine Vengrija. Taigi, atrodo, kad kard. Mindszintis nekapituliuavo, bet buvo priverstas kapituliuoti. Tačiau jo nepalaužiama asmenybė ir toliau liks Vengrijai bažnytinės ir valstybinės laisvės reikšmeniu (simboliu).

los Jungtinėse Tautose iškėlimo klausimas.

Ketvirtadienio vakare Tarybos atstovai dalyvaavo Amerikos Balso lietuvių skyriaus suruoštam Mayflower viešbučio Colonial salėje priėmime, minint to skyriaus dvidešimties metų veiklos sukaktį. Į tą priėmimą atsilankė visa eilė aukštų Amerikos valdžios pareigūnų, kitų tautinių grupių atstovų, Lietuvos pasiuntinybės žmonės ir kelios dešimtys Washingtono lietuvių. Iš Chicago į šį priėmimą buvo atskridęs ir buv. ALT pirmininkas inž. Antanas Rudis. (alt)

NAUJOS KNYGOS

• **Birutė Kemežaitė. SUDIEV! AŠ IŠEINU...** Romanas iš Lietuvos laisvės kovų. 295 psl. Viršelis dail. Antano Rūkštelės. Spausdino M. Morkūno spaustuvė Chicagoje. Išleido "Laisvosios Lietuvos" knygų leidykla. Kaina \$4.50.

• **Maironis, MISKAS IR LIETUVIS.** Išleido Pedagoginis lituanistikos institutas 1971 m. Chicagoje. Mokomajam reikalui perspausdinta iš Maironio "Pavasario balsų". Redagavo Domas Velička. Mecenatas Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos East Chicagos skyrius. Leidinys 48 psl., kaina 1.50 dol.

Smulkmenos iš okupuotos LIETUVOS

Ok. Lietuvos gyventojams darosi pažįstamas nuodas "botulinas", kurio problema aštri ir Amerikoje. Neseniai dėl botulino konservų dėžėse bankrutavo šimtą metų dirbęs konservų fabrikas "Bon-Vivant". Apie botuliną ir naminiuose konservuose jau rašo tarybiniai laikraščiai, nes pasitaiko sirgti dėl to nuodo.

Klaipėdoje visiškai nesilaikoma alkoholinių gėrų pardavimo tvarkos. Degtinę galima bet kur gauti, o vaisių sulčių, ledų, kavos arba arbatos reikia gerai paieškoti, kol gauna. Alkoholinius gėrimus parduoda ir po nustatytų pardavimų valandų. Mat, tai pelningas biznesis!

LINEMEN

CATV and telephone linemen. For N. Y., Ga., Ala., & Ill. Top pay, 6 paid holidays, weeks vacation, 50 pst paid on excellent hospitalization and insurance program. Young company and growing. Immediate openings. Long term jobs. JACKSON COMMUNICATION CORP.

513-823-4011

(72-79)

Skaitykit ir platinkit DIRVĄ

Mūsų pasiimtiną namo paką tikriems alaus mėgėjams.

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIORA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREIŠKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

ŠTAI KAIP 'PLAUNA' JAUNIMUI SMEGENIS

Pasikalbėjimas su lietuvių komunistinio jaunimo centrinio komiteto sekretoriumi R. Judeika, kuris paskelbtas "Komjaunimo Tiesoje" (Rugs. 23 d.) atskleidžia milžiniškos smegenų plo vimo mašinos darbą. Didelė komjaunimo armija, kurios vyriausias veikimo tikslas yra "pavyzdinis darbas" nuolatos indoktrinuoja "lenininės taktikos" pamokomis.

"Pavyzdinis darbas", išvertus tą sąvoką į laisvo pasaulio kalbą, yra dirbančiojo fabrike, ceche ar įmonėje komjaunuolio nuolatinė ir valdžios skatinama pareiga skatinti bendradarbius daugiau dirbti. Tam tikslui komjaunuoliai "stato" darbo rekordus, pagal kuriuos turi sekti kitų darbininkų "išdirbiai". Komjaunuoliai, aišku, ir šnipinėja savo bendradarbius.

Šitokia režimui ypač atsidadavusi armija turi būti laikoma nuolatinės parengties stovyje. Tam tikslui visą komjaunimo aktyvą priverčia lankyti "politinio švietimo" kursus, mokyklas arba stovyklas. Pagal naują šūki "kiekvienas komjaunuolis atsakingas už tai, kas dedasi aplinkui", šiene laimingi, į režimo karuselę įtraukti lietuviukai privalo stumti pirmyn iš klerusį režimo vežimą, vienur šnipinėdami, kitur informuodami, trečiur rodydami nepakenčiamas laisvojo pasaulio darbininkijai "pavyzdinio" ir padidinto išdirbio" normas, priverčiančias darbininkus vyti tuos "rekordus".

Šių metų "politinis švietimas" paženktas šūkiu "Penkmetis -- man, aš -- penkmečiui". Jaunuolis negali gyventi mechanškai, skelbia Komjaunimo vadovybė. Todėl reikia gerai žinoti, ko siekia šis Penkmetis, kokie jo uždaviniai, kaip komjaunuolis gali įeiti į milžiniško uždavinio rėmus? "Štai į cechų ir fermų raudonuosius kampelius tūkstančiais sueina politinio švietimo ratelių ir mokyklų klausytojai", tvirtina laikraštis, sekti "didžiojo vado priesakų sekmingo įkūnijimo kelius".

Kiekvienas turi gauti teorinių komunizmo statybos žinių. Tam yra ekonomikos rateliai ir seminarai. Reikia parinkti iš tų mokyklų propagandistus ir darbovietėse įtvirtinti jų talentingiausius ir geriausius. Tas propagandistų paruošimas,

atrodo iš laikraščio teksto, yra pilniausias bėgamojo penkmečio planų "įsisavinimas". Tai yra gryną, partinių sentencijų atmiežta ekonomika, ir tas politinis švietimas, nesirūpindamas kitais, žmogų praturtinančiais elementais, ruošia gryną partinę papūgą, už savo partines pas tangas kompensuojamą duosnesne duona ir varovo lazda.

Bet ir čia neužtenka vien tik partinės indoktrinacijos, taikomos ir praktikuojamos vietoje. Tobulam smegenų plo vimui būtina reikalinga Maskval Ten, konkursuose, atrenka "geriausius" vokalistus ir instrumentalistus muzikos sektoriuje. Ten Maskvataria ir paskutinį žodį partinių propagandistų paruošimo klausimu. Į propagandistų "susitikimus" Maskvoje siunčiami ir tie propagandistai, kurie sekmiausiai baigia politinio švietimo seminarus ok. Lietuvoje. Iš Maskvos seminarų arba "susitikimų" komjaunuoliai sugrįžta su įvairiais medaliukais, kelialapiais, garbės raštais ir, kt. kas vadinama "moralinio skatinimo priemonėmis".

Prie tokių propagandistų pirmųjų priskiria ma po 10–20 komjaunuolių, kurie betarpiškai apsupa lektorių ir klausosi jo pamokymų. Čia vyksta būsimų partinių kadro atranka. Iš šių būrelių, laikui bėgant, išsivysto darbo spartuoliai (buvęs stachanoviečio titulas jau nebevertuojamas), cechų žymūnai, net lokalinio kalibro deputatai.

"Šalyje vis labiau plinta komunistinio darbo mokykla", tvirtina laikraštis. Tose mokyklose dėstoma apie "dabartinio auklėjimo ir politinio švietimo formos vystymo kelius". Kitais žodžiais tariant, čia ruošiamas atsidadavusio režimui žmogaus tipas, kuris už minimales asmeniškas privilegijas, atiduoda maksimumą paslaugų baudžiavinio darbo sistemai.

• Amerikos Lietuvių Tarybos 31-sis metinis suvažiavimas įvyks š. m. lapkričio 13 d., šeštadienį, 10 val. ryto Chicagoje, Midway House patalpose, 5400 So. Cicero Ave., Chicagoje, Illinois 60638.

Suvažiavimo išvakarėse, lapkričio 12 d. nuo 7 val. vak. iki 10 val. vak. įvyks atstovų priėmimas ir susipažinimas ALT patalpose, 2606 West 63rd St., Chicagoje.

NUOMONĖS IR PASTABOS

SIONIZMAS, KINIJA IR LIETUVOS LAISVĖ

Atsigrįžę į penkiolikos metų perspektyvą, tokią trumpą tautų ir valstybių egzistencijoje, prisimename nuostabų istorinį dėsni: revoliucija ryja savo vaikus. Ši posakį nukalė Didžiosios Prancūzų Revoliucijos ešafoto scenos, kada ant giljotinos pakopų vienas po kito žengė tos revoliucijos tverėjai Robespierre, Dantonas ir panašūs tūkstančiai. Panaikinę valstybėje Dievo kultą, jie nejučiomis įsteigė giljotinos kultą ir patys tapo to kulto aukomis. Neišvengiamas revoliucinės evoliucijos dėsnis, tik lėčiau, veikia ir Sovietijoje. Tai matyti ir Stalino kulto žūties, jam mirus. Čia prancūziškosios giljotinos pareigas atliko Nikitos Chruščiovo cinizmas, drąsa, brutalus siekimas valdžios, varžovų sunaikinimo aistra.

Revoliucija ryja savo vaikus ir, gal būt, tai įeina į gerą žmonių, kurie pakliūva tarp revoliucijos girnų. Tuo laikotarpiu girnos mala gailestingiau. Šiame periode žmonės jaučiasi gali atsidūsti, pasakyti kaž kaip laisviau savo mintį. Net kurybos žmonės jaučiasi gali rašyti atviriau. Šiame laikotarpyje Rusijoje pasirodė garsus Dudincevo romanas "Ne vien tik duona", garsus žydų kilmės rašytojas Ilja Ehrenburgas davė romaną, vardu "Ottepel", kas reiškia "Atlydis". Žodis "atlydis" prigijo. Laikotarpis buvo pavadinamas "atlydžio" vardu. Tuo metu iškilo Solženicino veikalas "Viena diena Ivano Denisovičiaus gyvenime", veikalas ir vėl degradavęs Nikitos suniektą Stalino režimą.

Šis "atlydžio" periodas buvo bolševikinės Rusijos disidentų atsiradimo era. Tada užsimezgė tas pasipriešinimo režimui embrionas, kuris per dekadą jau išaugo į smarkų ir veiksmingą protesto kūdikį. Nesakome, kad tai jau pajėgus vyras. Protestas dar nėra ir vaikas, bet jo kūdikišką jėgą ir kūdikiškus sugebėjimus mes jau matome.

Garsieji rašytojų, kairiųjų, mokslininkų nukrypimai į reformizmą, bolševikų vadinamą "revizionizmą", jau tapo žinomi laisvajam pasauliui ir dekadose bėgyje taip pajavairėjo, nušvito politinio spektro spalvomis, kad susidarė didelė jų tyrinėjimo literatūra. Kremliaus sukurių žinovai, kremnologistai, jau pasidarė gausūs savo atskiromis, pasiimtomis paskiroms šakoms nagrinėti, studijomis. Visus disidentus riša vienas

Iškilmingos šv. Mišios įvyks š. m. lapkričio mėn. 14 d., 10 val. ryto šv. Kryžiaus parapijos bažnyčioje, 4557 So. Wood St. ir lietuvių evangelikų parapijos bažnyčioje, 6641 So. Troy St., Chicagoje.

bendras požymis -- jie reformistai, kurie linkę humanizuoti bedvasę, mašininę sovietinę sistemą.

Reformizmas arba "revizionizmas" tai baili pastanga sovietiniame dialektiniame pasaulyje sukurti, atrasti, arba suvirpinti humanistines gaidas. Tas judėjimas, kaip lavina kalnuose, pa lengva artėja prie briaunos, nuo kurios įvyks dundantis jos kritimas.

Visam tam užuomazga yra senoji tezė: "revoliucija ryja savo vaikus". Sunkiausiai revizionizmui tarpti Pabaltijy, nes čia sovietinis režimas nebuvo pabaltiečių įtvirtintas, bet militarinės galios įvilktas, palydint tą operaciją teroru ir žudynėmis. Todėl lietuviškasis "samizdato", pogrindinės spaudos atsiradimas yra didelis ir ateičiai reikšmingas reiškinys. Dabar tas reiškinys okupantams pavojingesnis už anksčiau buvusį atvirą jiems pasipriešinimą.

Kokie gi faktoriai ragina reformizmo idėją ryškėti, didėti, stiprėti ir grasinti tradicinėms sovietinio režimo tėžėms?

Tai neseniai mirusio Nikitos senųjų sovietinių vertybių, asmens kulto, degradavimas, tai drąsa visuomenėje prabilti humanizmo vardu ir, teoretiniai - ideologinis konfliktas su Kinija, kuris išsivystė į kovą dėl hegemonijos komunistiniame pasaulyje. Šie trys faktoriai vis palaiko "atlydžio" dvasių dar vis blėstančiai -- gyvą ir atsparią jau atgimtančioms represijoms.

Didžiuliai kitataučių klodai Rusijos imperijoje buvo dažnai pirmas neramumo šaltinis. Keistu istorijos įnoriu, istorija kartoja. Ir ta pati kitataučių masė, ypatingai gi žydai, dabar skubiai rikiuojasi į režimui priešingas stovyklas. Ši mažuma, degraduota caro režimo metu, buvo labai aktyvi bolševikų režimo įtvirtinime. Dabar, nors ir dar labai problematiškai, jie tapo pirmų grandžių kovotojai už bolševikinio režimo suhumanistinimą. Ši drąsų judėjimą įkandin sekane gausūs reformistų arba tautinio išsilaisvinimo junginiai -- išbarstyti tautinėse respublikose, srityse, ir įvairiose religinėse kolonijose.

Padėtis ima panašėti į prieš šimtmetį buvusią carinėje Rusijoje. Tada, taip pat, ir pasiūčiausios fantazijos žmonės, tur būt, nepraamatė 1917 ir 1918 metų imperiją ištiksiančių kataklizmų?

Lietuvoje, pavyzdžiui, partizanų karta jau nebeveikli, pasenusi ir deformuota ar išnaikinta. Todėl taip reikšminga, kad Simo Kudirkos kartos balsas nepakito: jie

nori savos, tautinės, suverenios valstybės. Aišku nėra išimtis kitos sovietinės respublikos, kitos autonominės sritys, kada lavina prislinks briauną. Kada prasiverš per briauną didžiulis apsisprendimų ir reformų potvynis?

Tautiniai monolitinė raudonoji Kinija išmintingai stebi Sovietinės Rusijos achilio kulną. Tai tautinės mažumos, kurios sudaro pusę valstybės gyventojų. Jų rankose sovietinės Rusijos ateitis. Todėl Kinija gundo tas mažumas skirtis nuo Maskvos. Ir kada amerikinės "pavergtųjų savaitės" impotentiškai tenkinasi pareigūnų užtikrinimais, kad kaž kokių stebuklingu būdu nušvis laisvė ir pavergtiesiems, net ir nepaminint pavergtųjų tautų vardų, raudonoji Kinija jau skuba organizuoti tuos pavergtuosius lėšomis ir savaip išvirkintomis idėjomis. Itin įdomus kiniečių susirūpinimas stambiausia sovietine mažuma -- ukrainiečiais. Kiniečių remiamas susidarė Ukrainiečių tautinis frontas (anot Neue Zuercher Zeitung, liepos 4 d.). Tas frontas paskelbė manifestą, kuris ragina Ukrainą išstoti iš SSSR.

"Šalin rusiškoji imperija! Traukiamės iš sovietinės Rusijos sąstato. Mes norime laisvės ir nepriklausomybės, ir tada statysime savo ukrainišką socializmą -- skelbia tas manifestas.

Žodis "savas socializmas" buvo būdingas ir Dubčekų judėjimui Čekoslovakijoje, "savo socializmo" tezė skambėjo ir Vengrijos sukilimo metu. "Savo socializmo" siekis buvo ir Poznanėje.

Tame žodyje neviskas jau nepriimtina mums. Tą sąvoką galima visai suprasti. Reikia žinoti, kad laisvės ir suverenumo sąlygose ta sąvoka permigsta į socialinių reformų evoliuciją, natūralą sveikos valstybės vystymosi procesą.

Tad, tai yra "atlydžio" faktoriai: vidaus rūgimas, laukiant reformų ir spaudimas iš Kinijos, ko voje dėl pasaulinio komunizmo hegemonijos.

Tie "atlydžio" poveikiai, dabar jau ryškūs ir okupuotoje Lietuvoje. Simo Kudirkos žodis, pasiekęs laisvąjį pasaulį, toks tobulai prolietuviškas, taip ideologiniai užaštrintas, taip skaudžiai duriąs okupantui į pat akį, kad nejučiomis skeptikai ima abejoti to žodžio autentiškumu. Tačiau, tai yra paklydimas. Revizionistinės nuotaikos ir sukdė tą reiškinį ir įnešė jį į laisvąjį pasaulį ir paskleidė jį taip įtikinančiai ir taip plačiai, kad visas tas reiškinys atrodo net fantastiškai. Individualus Simo Kudirkos žodis tapo laisvės trokštančios Lietuvos

(Nukelta į 4 psl.)

Spaudoje
pasidairius

DVIAŠMENIS KARDAS

Spauda tarsidviašmenis kardas. Spauda tar nauja tiesai, kas ir turėtų būti vienintelis jos uždavinys, bet tuo pačiu metu ji panaudojama ir visai priešingiems tikslams. Ryškus šių laikų pavyzdys, tai nenutrūkstanti propaganda, kurią savo tikslams siekti panaudoja komunistai. Štai, kad ir mus, asmeniškai susipažinusius su komunistine tvarka pirmojo bolševikmečio metu, vis dėlto nenutrūkstamai lanko komunistų laikraščiai ir knygos. Patarlė sako: Lašas po lašo ir akmenį pratašo. Pradedame kartais aiškintis, kad ten jau nėra taip bloga, kaip kadasie buvo. Ar tai nėra tos nenutrūkstamos propagandos poveikis?

Žymėtinu jau yra spėjus tapti posakis Trečiojo Reicho propagandos ministerio dr. Goebelo: "Jei melas bus pakankamai didelis ir jį gana dažnai kartosi, žmonės patikės". Ypač kada žmonės skaito ar klausos pasakojimus, negalvodami. Tas charakteringa mūsų laikams, kada visiems trūksta laiko. Tai puikiai supranta ir išnaudoja grynai prekybiniu pagrindu leidžiami dienraščiai bei žurnalai, užvers ti pigiomis sensacijomis ir dažnai prigrūsti niekais. Rimtam laikraščiu ar knygai tarsi nebeliko vietos. O kaip šiandien reikalinga rimta, turininga spauda užpildyti didžiulei spragai sumodernėjusioje tūloje dvasioje.

Nepavydėtinoje padėtyje randasi šiandieną ir mūsų lietuviška spauda. Prie sienos prispirti argumentuojame, kad nėra kas mūsų laikraščiuose skaityti, kad žinios senos. Tiesa, žinios atsilieka, jos toli pralenkiamos šių dienų modernių priemonių -- radijo bei televizijos, bet suprantame ir žinome visi, kad ne dienos žinios ir valandinės sensacijos yra mūsų lietuviškų laikraščių tikslas ir uždavinys. Ne žiūrint to, žinių santrauka ir jų tinkamas paaiškinimas daug padeda galvojančio žmogaus akiracijoje praplėtimui. Dėl ginčų, tai kažin ar bus rasime pasaulyje du žmones, kurie šimtaprocentiniai sutartų visais klaidomis. Nesame tobuli ir kartais nuomonių pareiškimas peržengia nuosaikumą. Čia kaip tik spauda ir yra ta gyvenimo mokykla, kurioje turime progos ir galimybes save tobulinti, gerinti. Pastebėjime klaidas, mokinkimės iš jų, nekartokime tų pačių klaidų. Kaip kas išgalėdami dirbkime visi ir dirbkime teigiamai, pozityviai.

(Tėviškės Aidai Nr.31)

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

SIONIZMAS, KINIJA...

(Atkelta iš 3 psl.)

manifestu. Jame skamba tie patys motyvai, kuriuos randame Ukrainiečių manifeste. Todėl, palikę skeptikų svaisčiojimus, mes turėtumėm paimti tą užaštrintą ginklą į savo, kol kas, vis dar žodinių kovų dėl Lietuvos laisvės arsenalą. Po jo tvirtinimais kiekvienas iš mūsų galėtų pasirašyti. Jo reikalavimuose net nebuvo madingo ir neišvengiamo anoms nuotaikoms ir ipročiams žodžio "socializmas". Jo žodyje mes išgirdome, kad jo kartos žmonės nepamiršo net Dievo!

Kada tokia deklaracija, toks manifestas, praplito pasaulyje, mes imame tą išaštrintą ginklą, nes tai dovana užsienio lietuvių laisvės kovai vesti. Klausimas kyla tikrai vienas, ar mes mokėsime tinkamai jį naudoti. Praktiškai, mes kaip ir praeiname daug kur pro šalį. Lietuvių užsienyje, pav. iki šiol neturi komiteto -- "To free Simas Kudirka", su realiu siekiu, per administraciją, per humanitarines institucijas, siekti Kudirkai laisvės ir eventualaus išvykimo į laisvąjį pasaulį. Revizionizmo pagimdyti faktoriai ir impulsai iš užsienio į sovietinės valstybės šonus, be abejo, patalkino ir tam tikram Simo Kudirkos proceso viešumui, jo kalbai išsiveržti į laisvąjį pasaulį.

Anatole Shub, šiuo atveju yra tas konkretus mediumas, per kurį Simo manifestas mus pasiekė. Anatole Shub yra, berods, garsaus caristinės Rusijos politinio veikėjo, socialdemokrato Shubo sūnus. Tėvui pabėgus nuo komunistinės spalio revoliucijos į Vokietiją, vėliau į Ameriką, sutapęs su stambiausiomis pasaulio spaudos agentūromis jo sūnus,

tapo žurnalistu. Jis dirbo ir Maskvoje, iš kur jį bolševikai išprašė.

Kudirkos žodis pasiekė laisvąjį pasaulį, per paslaptinius kanalus, kuriuos Anatole Shub įvardino: "per draugus".

Ar mums nesijaučia čia, kad visa tai yra organizuotos sistemos dalelė. Tai to milžiniško "atlydžio" tendencijų dalelė, sovietinės prievartos demaskavimas. Lygiai toks, kokį mes jau matėme, bet mažai atjautėme, kada vyko rusų rašytojų bylos, kada vyko generolo Grigorenko byla, ir t.t. ir t.t. Tos sistemos arba organizacijos dėmesin pakliuvęs Simo Kudirkos procesas gavo tokią milžinišką viešumą. Visos detalės iš Vilniaus teismo atslinko į laisvąjį pasaulį kaip aiški bendros kompanijos dalis.

Kiekvienas iš mūsų atsidavusiai dėkingas žurnalistinei Anatoliui Shubui su tokia humanizmo dvelkme pristatiusiam pasauliui Simo bylą. Shubas yra žydų tautybės žmogus. Žydų priespaudos bylos, jų neišleidimas į Izraelį, jų priverstinė asimiliacija, jų teisimai -- dabar skamba laisvojo pasaulio spaudoje. Milžiniškus spaudos koncernus valdo žydai, kurie yra ištikinę savo tautos patriotai, dažnai ryškesni ar pilkesni sionistai. Šių koncernų prielankumas turi neišpasakytos reikšmės ir lietuvių laisvės kovoms. Lyg netiesiogiai, lyg provokuojančiai, dabar prieš mus stovi Simo Kudirkos teismo kalbos pavyzdys. Spaudos agentūros nieko, gal būtų čia nepadaryta dėl gražių akių. Čia suėjo į visumą "atlydžio" idėjos, humanistinės tendencijos ir, kas svarbiausia -- stiprus akibrokštas sovietinei sistemai, skriaudžiančiai asmeni. Stambiosios agentūros,

norinčios degraduoti sovietinę prievartą, neužsimerkė šiuo atveju, bet išgavo šaltinius ir suteikė triuškinančią naujieną.

Ar mums šis atvejis nediktuoja, kur link turi krypti mūsų, bent spaudos organizacijų žvilgsniai? Tai tamprus ryšys su laisvojo pasaulio žydais. Lyg ir sensaciną žinutę buvo praskambėjusi, kad Kanados ukrainiečiai ir žydai sudarė koaliciją, kurios tikslai bendri -- kova už savo tautos identitetą ir galimą išsiveržimą iš sovietinio priklausomumo bei ekonominio lažo. Lietuviai turi visiškai tokius pat tikslus. Kodėl nestiprinti savo arsenalo, ieškant bent prielankumo galingųjų? Spauda yra didžioji galybė. Į ją ateinama netikėtai pavieniais mūsų laiškučiais, kuriuos kai kur ir gana prielankiai atspaudžia, bet ir per slaptas duris, kurios veda į galingųjų kabinetus.

Nėra receptų, kaip elgtis ir kaip veikti. Tai mūsų stambiųjų organizacijų ir vienetų iniciatyva. Sovietinio "atlydžio" proceso netenka mums laikyti kažkuo, kas labai toli nuo mūsų tautos aspiracijų ir interesų. Anksčiau išvardinti reiškiniai rodo, kad ir mūsų tauta neišvengiamai įvelta į tą beveik globalinį komunistinio rūgimo procesą. Labiausiai gūtą procesą judina, iki šiol neleidžia jam išsikvėpti, žydų tautos fermentas, jų drąsa sovietinės santvarkos sąlygose, ir jų intelektualinė bei ekonominė galybė laisvame pasaulyje. Teoretiniai priėmus tezę, tvirtinančią, kad tik šiuo keliu mums tenka eiti, ar bent dalinai eiti, nesunku atrasti veikimo gaires.

Lietuvos laisvės byla stipriai įjungta į milžiniškos sovietinės valstybės "atlydžio" sūkurį. Mūsų laisvės bylą, kaip

matome, jau pradėjo veikti pasaulinio komunistinio konflikto stimulai. Gal būtų, per kokius nors neatspėjamus kanalus Kinija ieškos, gal net šelpsi, Pabaltijo laisvės bylos aštrinimo? Gal būtų mūsų laisvės byla gražiai sutilps Sionizmo problemose?

Visur mes būsimė reikalingi, kaip vienas iš sprogmenų įtaisų griauti Sovietinę Rusiją. Niekas nesirūpins mumis dėl mūsų siekių. Kiekvienas norės panaudoti mus, kaip priemonę savo siekiui.

Revoliucija ryja savo vaikus. Gimė reformizmo arba revizionizmo idėja, jos talpoje glūdi nūdienės Rusijos permimimas į kitą valstybę. Tos deformacijos kataklizmai, kaip pirmojo karo virpuliai, gali būti naudingi Lietuvos laisvės bylai.

Kinija eina į tą politinį biznį su senu machiavelišku dėsniu: divide et impera. Dalyk ir valdyk. Jie staiga "pamilo ir užjautė" pavergtas tautas. Sionizmas gi degraduoja sovietinę tironiją. Šiame didžiuliame žaidime iškilo nauji faktoriai, ne girdėti prieš pusantros dekados, arba net ir prieš dekadą. Romos imperija sutrupėjo dėl periferijų stiprėjimo. Dėl to pat griuvo kitos galybės: Austro-Vengrija, Didžioji Britanija, kolonialinės valstybės.

Tradicinės totalinio komunizmo tezės jau subyrėjo. Komunizmas jau įvairuoja. Sovietinė Rusija jau nebesudaro totalinės pasaulinio komunizmo teorinės ir politinės bazės. Tai jau didelis laimėjimas Lietuvos laisvei, nes ta problema vis labiau pareina nuo pasaulinio komunizmo problemų.

Su karteliu matome, kad mažiausiai Lietuvos laisvė pareina nuo demokratinių valstybių sprendimų ir politikos. Čia viešpatauja abojumas. Tačiau, čia greta valstybės aparato, yra laisvoji spauda. Kas ją bemaž išimtinai valdo, mes žinome. Anatole Shubas parodė, ką galima padaryti su žodžiais, turtais už uždarytų durų, už uždarytų langų.

Idomu, kaip mums sekis veikti, kada jau akivaizdžiai matyti kad mūsų tėvynės laisvės problema, surišta su pasaulinio masto politiniu žaislu?

xerx

WANTED AT ONCE
ELECTRICIAN
DIE REPAIR
GENERAL
MAINTENANCE

Must have 8 years experience.
Excellent wages and fringe
benefits.

Apply persone office.
8 a.m. to 4 p.m.

UNIVERSAL
DIE CASTING
232 MONROE ST.
SALINE, MICH.

An Equal Opportunity Employer
(76-83)

J. GRAUDA

Niekad apie tokį negirdėjom...

Už jūrių marių, už vandenų plačiųjų, vieną kartą gyveno sau toks Nikita. Buvo jis šaunus, smarkus ir išdykėliškas. New Yorke, batą nusimovęs, daužė juo Jungtinių Tautų posėdyje stalus. Kuboje stengėsi įtaisyti atominės raketą. Maskvoje, kažkokioje amerikinėje virtuvėje, kapojosi su Nixonu. Los Angeles mieste kovojo, bet nelaimėjo kovos, dėl apsilankymo Disneylande. Už tai išizadėjo Ameriką palaidoti.

Nikita šoko Stalinui kazačioką, o po Stalino mirties Staliną apskelbė liaudies priešu...

Smarkus, šaunus ir išdykėliškas buvo Nikita. Pripildė jis visą pasaulį savo garsu. Paskui nusiuko sprandą, pagyveno su nusiuku sprandu ir... mirė.

Viso pasaulio spauda prapliupo raštais apie išdykėlišką nabašninką. Ką pasakys mūsų šauni ir budri tarybinė lietuviška spauda? Ilgai teko laukti bent žinutės, bent žodelio. Pagaliau stveriamė ilgadistancinį telefoną ir teiraujamės:

-- Atidžiai sekame tarybinę spaudą ir turime sudarę apie ją savo nuomonę, sakome į ragelį.

-- Tai išeis jums į naudą, -- atsako ragelyje iš pat Vilniaus. -- Visad ją skaitykite ir matysit tikrąjį imperializmo veidą. Mes jam negailestingi.

-- Mes norėjome pasiteirauti kas link jūsų laidotuvių tradicijų.

-- Laikomės naujo laidotuvinio kodekso, -- atsakė iš Vilniaus. -- Kryžius pakeistas raudona žvaigžde. Tamsybininkų rožinį atstoja pilietiniai nekrologai prie karsto. Jeigu dalyvauja choras, giedame "Internacionalą". Spalvos visur raudonos.

-- Be galo idomu, -- sakome į ragelį.

-- Tamsta tik matytumei šaunias tarybines laidotuves, -- pasakė iš Vilniaus. Pavydėsi mirusiam. -- Minia žengia koja kojon, orkestras groja maršą, vėliavos plevėsuoja. Atrodo, pats nabašninkas, pusiau pasikėlęs iš karsto mirkčioja pokštiškai mergaitėms, kurios netoli ir dailesnės.

-- Tai puiku, -- riktėlėjome į ragelį. -- Nuotai kingos tokios laidotuvės. Ne kitokios ir turėtų būti Nikitos laidotuvės. Juk vyras buvo linksmas.

-- Apie ką tamsta kalbi? -- nustebė iš Vilniaus.

-- Apie Nikitos laidotuves, -- patikinome iš čia. -- Tarybų spaudą sekame, bet reportažo apie Nikitos galą nesugauname.

-- Visiškai nesuprantame jūsų žodžių, -- kurčiai pasakė iš Vilniaus.

-- Ir ko čia nesuprasti, -- netekome kantrybės, -- apie Nikitą kalbame. Tas Nikita neperseminai mirė ir, aišku, palaidotas. Ieškome reportažo tarybų spaudoje, kaip jis palaidotas.

Prie ragelio Vilniuje buvo kurčių balsų pasišnabždėjimas. Paskui į dialogą įsijungė kitas, drūtesnis balsas, kuriame buvo just didesni partinį autoritetą.

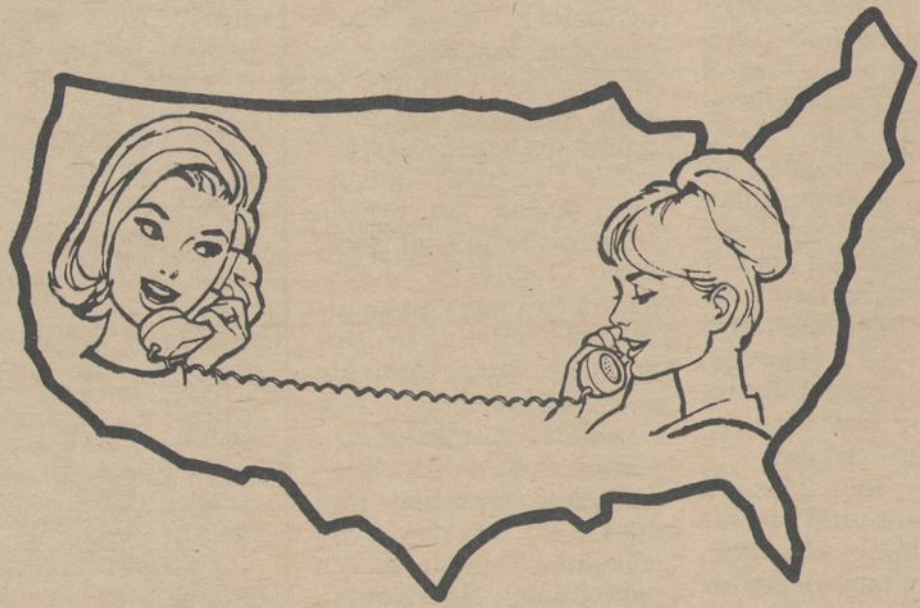
-- Ką tamstos porinate, įsijungę į mūsų telefoną? -- paklausė storas balsas.

-- Ar girdėjote, kad Tarybų Sąjungoje gyveno ir reiškėsi toks Nikita Chruščiovas?

-- Niekad apie tokį negirdėjom, -- sukriokė storas partinis balsas.

Vilniuje trenktas į savo gūžtą telefono ragelis net atidundėjo Amerikoje, tiesiog mūsų ausies būgnelyje.

Koks greitesnis būdas kelionei? TOLIMAS PASIKALBĖJIMAS.

Jeigu jūs turite toli gimines ar draugus, kodėl juos neaplinkyti. Jūs galite būti su jais per kelias minutes.

Kaip? Skambinant long distance. Tai kodėl gi nenustebinti toli esančios šeimos ar draugų šiandien vizitu... skambinant long distance.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY S MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

LAI DOJIMO Į STAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRY S MODERNIOS KOPLYČIOS

KŪRYBA IR MOKSLAS

JUZĖ AUGUSTAITYTĖ -- VAIČIŪNIENĖ

"Kad galėčiau tave išsinešti
Už kalnų, devynių vandenų, dykumų,
Tau po kojom žaibus sulankstyčiau,
Kad tik būtų po audrų ramu..."

(Iš J. Augustaitytės-Vaičiūnienės
poezijos rinkinio "Rūpestis")

Didesniems darbams nuveikti ar užsibrėžtiems tikslams pasiekti reikalinga ir didesnių pastangų bei ryžto, ne užtenka tik gerų norų ar talento. Nevysi pajėgiamie lygiai sėkmingai sa-

Jono Jablsonkio lietuvių kalbos kursus ir Švietimo Ministerijos kūno kultūros kursus Kaune. Ten pat dirbo Teisingumo Ministerijoje. Buvo pradžios mokyklos mokytoja.

V. S. J. Vaičiūnienė, Marijampolės skaučių tunto tuntininkė

vo darbais pasireikšti. Tačiau yra tokių, kurie iš eilinių išsiskiria ir žymias pėdas palieka. J. Augustaitytės-Vaičiūnienės turiningas gyvenimas, siekiai ir idealai rodo, kad ji aukščiau kilusi asmenybė. Jos veikla bei raštai vyresniesiems žinoma. Tik gal retas kuris iš jaunųjų turėjo ar turi progų arčiau jos veikla ir kūryba susidomėti.

Lietuvių Skautų Sąjungos Sesių Vidurio raJonas Chicagoje š.m. lapkričio 14 d. ruošia J. Augustaitytės-Vaičiūnienės, poetės, kultūrininkės ir buvusios Vyriausios Skautininkės naujausio poezijos rinkinio "Rūpestis" pristatymą, kartu pagerbiant ir jos prasmingo gyvenimo ne seniai praėjusią 75-rių metų sukaktį. Ta proga čia tenka paminėti kai kurie jos svarbesnieji gyvenimo ir veiklos bruožai.

Juozė Augustaitytė-Vaičiūnienė tai tikra suvalkų žemės dukra, gimusi 1895 m. liepos 28 d. Vilkaviškio apskrityje, Mažučių kaime. Pradžios mokslus ėjo Alksnėnų rusiškoje mokykloje. Pirmojo Pasaulinio karo metu lankė "Saulės" mokytojų kursus Rusijoje, Voroneže, juos baigė 1916 m. Vėliau lankė aukštuosius moterų kursus Odesoje ir Petrapilyje. Po karo (1918) grįžusi į Lietuvą, baigė

Nuo 1920 m. iki 1938 m. mokytojavo Marijampolės Rygiškių Jono mėsrioje gimnazijoje (nuo 1935 m. mergaičių gimn.) ir Mokytojų Seminarijoje. Nuo 1938 m. iki tremties mokytojos darbą dirbo VI-je, vėliau X-je gimnazijoje ir Mokytojų Seminarijoje. Kaune dėstė lietuvių kalbą ir kūno kultūrą mergaitėms. Mokytojų Seminarijoje dar dėstė kūno kultūros istoriją, fiziologiją ir metodiką. 1944 m. bolševikams okupuojant Lietuvą, J.V. pasitraukė į Vokietiją. 1945 m. mokytojavo Hassen-dorfe, vėliau Schweinfurte. 1950 m. išplaukė į Ameriką ir sustojo Chicagoje.

J. Vaičiūnienė jau ankstyvoje jaunystėje pasirinko kilnų tikslą -- būti su jaunimu ir dirbti jam. Visas jos gyvenimas rodo, kad ji ištikimai laikėsi šio pasirinkimo. J.V. veikla prasidėjo Marijampolėje, Rygiškių Jono gimnazijoje. Čia ji buvo mėsraus tunto skaučių skyriaus vedėja, vėliau skaučių tunto tuntininkė. Paminėtina J. Vaičiūnienės, kaip kūno kultūros mokytojos, žymiausia savybė. Ji nuo pradžios kūno kultūros dėstymo (1926 m.) pradėjo sukurti iš svetimų sistemų lietuviško natūralaus judesio ir išraiškos linkmę. Taip pat pirmoji davė mintį įvesti tautinius šokus į tuo me-

tu jau pradėtas ruošti kūno kultūros šventes. Marijampolės gimnazijos mergaičių būrelis iš 44 mergaičių šokėjų (beveik išimtinai skautės) tarpmokyklinėse varžybose su savo tautiniais šokiais buvo Švietimo Ministerijos pastebėta. Jos 1935 m. buvo pakviestos parodyti tautinius šokius baigiamose žaidimų - sporto varžybose Kūno Kultūros Rūmų alkštyne. Tai buvo iš viso pirmą kartą tautiniai šokiai tokioje viešumoje. Iš čia ir pradėjo plėstis sąjūdis tautiniams šokiais atgaivinti. Švietimo Ministeris sudarė sąlygas ir skyrė lėšas keletai asmenų tautinius šokius rinkti. O Marijampolės tautinių šokių būrelis vėl buvo kviečiamas taut. šokius garsinti varžybose. 1937 m. ir kelios kitos gimnazijos atsiveža po tautinį šokį. 1938 m. tautiniai šokiai jau įvedami į varžybų ir Kūno kultūros kursų programas ir pradėta mokyti visoje gimnazijose. Tai pradžia mūsų tautinių šokių, kurie dabar visur šokami ir reprezentuoja lietuvių svetimtųjų tautų tarpe.

J. Vaičiūnienė, būdama jautri ir kūrybinga, anksti pradėjo rašyti. Jau nuo pat 1920 m. jos eilėraščių vis pasirodydavo mūsų spaudoje. Vi-soje kūryboje žymus tautinis bruožas ir išgyvenimas, daug kur išreikštas Lietuvos gamtos įvaizdžiais. Todėl gausu gražių Lietuvos gamtos paveikslų. Šalia tautinio yra ir religinio motyvo. J. Vaičiūnienės poezija nėra lengva. Ji gili ir prasminga, turinti kilnią pamokomąją prasmę. Eilėraščiai rašyti ir teberašomi klasikine eilėdara.

J. Vaičiūnienės išleisti poezijos rinkiniai: "Sū baltu nuometu" 1931 m., "Skeveldros" 1946 m., "Žvaigždėtos naktys" 1951 m., "Ant aukuro laiptų" 1961 m. ir "Rūpes-

V. S. J. Vaičiūnienė su viešnia s. A. Augustinavičiene 1968 m.

Dailininko Antano Rūkštelės tapybos darbu jubiliejinė paroda atidaroma Chicagoje Čiurlionio galerijos patalpose šį šeštadienį, spalio 16 d., 6 val. vak. Bus išstatyti 45 kūriniai. Dailininkui A. Rūkštelei spalio 22 d., sukanka 65 metų amžiaus. Nuotraukoje vienas jo aliejaus darbų "Sugrįžimas". V. Noreikos nuotrauka

tis" 1970 m. Be šių rinkinių poetė turi dar daugiau spaudai paruotų eilėraščių. O tais pačiais 1970 m. J. Vaičiūnienė išėjo dar viena nauja knyga -- "Tautinių šokių takais", kuritiki-riausia bus labai naudinga tautinių šokių vadovėms ir vadovams.

Kai kurie marijampolėčiai dar ir dabar atsimena J. V. pasakos "Eglė žalčių karalienė" išpūdingą pastatymą Marijampolėje (žodžiai ir režisūra J.V.). Taip pat jos parašytos ir parodytos "Lietuviškos vestuvės" Kauno Karininkų Ramovėje.

Nepriklausomos Lietuvos laikais poetė daug rašė ir į Amerikos spaudą. Eilėraščių siųsdavo į "Moterų Dirvą" ir į "Vytį".

Pradėjusi skautauti Marijampolėje, J. Vaičiūnienė visą gyvenimą liko ištikima Lietuvių Skautų Sąjungai, jos šūkiui ir ideologijai. Vokietijoje LSS-gai organizantis, atsikūrė ir Sesių. Tremtyje J. Vaičiūnienėi buvo patikėtas didelis ir atsakingas darbas. 1946 m. Vokietijoje ji buvo išrinkta Vyriausios Skautininkės pareigoms, kurias atsidėjusi ėjo iki 1950 m. Pirmiausia jai rūpėjo su-

rinkti išsibarsčiusias skautes, išskirti mergaites iš kų tik sudarytų mišrių vienetų ir steigti atskirus skaučių tuntus, draugoves ir skiltis. Tuo metu nebuvo lengva tremtyje surasti vadovių nei Sesiųjos vadai, nei atskiriems vienetams. Dėl varžomo tarpzoninio susisiekimo ir dėl stokos lėšų vadovėms iš kitų Vokietijos zonų atvykti į posėdžius ar suvažiavimus būdavo sunku. Tačiau, turint prieš akis didelį uždavinį ir ryžtingai jo siekiant, kliūtys būdavo nugalimos. Kiek sąlygos leido, skaučių veikla ėjo patenkinamai. Vokietijoje skautiškojo jaunimo organizavimasis pasiekė visas lietuvių tremtinių stovyklas. Sesiųjos archyvinės medžiagos duomenys rodo, kad 1948 m. Sesiųjai priklausė 16 tuntų, 10 vietininkų ir 15 skyrių -- iš viso apie 2472 narės.

Sesiųjos vadija per vienetus stengėsi auklėti skaučių lietuvišką dvasią, tvirtą charakterį, savigarbos jausmą, pasitikėjimą ir savarankiškumą bet kokiame veikloje. Vyriausia skautininkė nuolatiniiais vadovėms siuntinėjamais aplinkraščiais skatino vieningai dirbti, laikytis lietuviškų tradicijų, savųjų papročių ir

tinkamai atlikti pavyzdingos skautės lietuviškos pareigas. Taip pat ir savo paskaitose nuolat primindavo dar stropiau budėti Dievo, Tėvynės ir Artimo tarnyboje, nustojant vilties sulaukti laisvos nepriklausomos Lietuvos. Stovyklos, suvažiavimai, šventės - mišėjimai ir kiti susibūrimai kėlė ir žadino skaučių tautinę sąmonę.

V. S. J. Vaičiūnienės kadencijos metu 1948 m. įvyko III-oji Tautinė stovykla Alpių papėdėje ir prie Baltijos jūros.

Besiartinant karo pavojams, prasidėjo emigracija. Pajudėjo ir lietuviai tremtiniai. Skautėms ir jų vadovėms išvykstant į užjūrius, vyriausia skautininkė ragino visas, kurtik būtų, organizuotis ir burtis vėl į lietuviškus vienetus, neužmirštant, kas esančios. V. S. J. Vaičiūnienė ir pati kiek vėliau atvykusi į Ameriką, 1950 m. Chicagoje sudarė naują Sesiųjos vadiją, bet iš vadovavimo pasitraukė. Vyriausios skautininkės pareigas laikinai perėmė pavaduotoja v. S. O. Zailskienė. 1952 m. vyriausia skautininkė išrinkta v. S. dr. D. Kesiūnaitė.

J. Vaičiūnienės darbas ir nuopelnai įvertinta Lelijos ir Geležinio Vliko žymenimis.

"Kaip šauksmo aidas vis tolyn keliaujas,
Taip laukiame duonos iš savos šalies..."
Tegu kasryt jos prakaitas ir kraujas
Akis ir lūpas, kaktą lies..."

"Žemės duona".

Nenurimdama svetimmoje žemėje, J. Vaičiūnienė šiose eilutėse parodo dabartinę savo nuotaką ir ilgesį savo tėvynės. Nors ir susirūpinusi, tačiau nepuola į pesimizmą, nesisimeta. Ji vis aktyvi, veikli, visada budi ir gyvai domisi lietuvių tautiniu, kultūrinu ir politiniu gyvenimu. Daug rašo straipsnių mūsų spaudoje, ryžtingai keldama lietuvių tautinio išlikimo klausimą bei kitas opias ir sunkias problemas, susijusias su kova dėl Lietu-

vos laisvės ir nepriklausomybės. Linkime sėsei v. S. J. Vaičiūnienėi ir ateityje būti nepailstančia ir vis kūrybinga.

O. Rozniėkienė

DĖL SANTYKIŲ SU MAO KINIJA

Kissingeriui atlikus pirmąją istorinę ir kartu avantūristinę misiją -- slaptą kelionę į Pekiną, amerikinė spauda pradėjo keistą Raudonosios Kinijos reabilitacijos vą. Tuč tuojau Raudonoji Kinija pradėta vadinti Kinijos Liaudies respublika ir pats Mao pristatomas ir Stalinas, Amerikos prezidento pavadintas "dėde Juozu". Tikslai politinė karikatūra dar išlaikė savo nepalyginamą sarkazmą, gana aštriai vaizduodama būsimą Nixono kelionę į tą Amerikos Kanosą.

Iš dabar gautų duomenų matyti, kad Raudonosios Kinijos spauda, kuri reprezentuoja režimą, nepajuto JAV-bių ir Kinijos įtampos atoslūgio. Spauda, radijas ir televizija tebeskelbia Ameriką esant kruvinųjų imperialistų šalimi. Dar tą pat vakarą, kada Kissingeris skrido su Pakistano lėktuvu į Pekiną, iš Pekino radio skambėjo ši tirada:

"Turim sutriuškinti kontrrevoliucinį sambūrį, kurį sudarė amerikiniai imperialistai, japoniškieji reacionieriai ir Pak-Chongo iškamšų klika".

Anglų kalba komentaruose iš Pekino taip nusakomas Vietnamo karas:

"Vietnamo žmonių karas, pilnas priešinimosi prieš JAV agresiją ir už tautos išsigelbėjimą nusistatę puikų visam pasauliui pavyzdį, kaip silpnos tautos gali nugalėti stipriausias, kaip maža tauta gali apsiginti nuo didelės..."

Liepos aštuntosios kreipinyje į Šiaurės Korėją Pekinas sakė:

"Imperialistinės fašistinės amerikinės klikos valdoma Pietų Korėjapa-versta pragaru. Pagrobes Pietų Korėjos kontrolę amerikinis imperializmas paverė Pietų

Korėją tramplinu savo agresijai į Aziją.

Sutelktinėje konferencijoje Seule, Agnew, Sato ir Pak Chong nutarė kuo greičiau ir kaip įmanoma įsteigti bendrą JAV-bių ir Pietų Korėjos strateginę sistemą ir leisti japonų imperializmui atvirai įžengti į militarinės agresijos kelią".

Kiek liečia dabar Taiwano (Formozos) problemą, Pekinas pasisakė:

"JAV-bių imperializmas, vesdamas agresyvių karą prieš Korėją prieš 21 metus, begėdiškai ginklu užgrobė šventą Kinijai Taiwano provinciją. Tai buvo ypatingai barbariškas aktas prieš Kinijos suverenumą šioje provincijoje".

Nixonas buvo apkaltintas, noris "ir toliau pratęsti sutartį ir bendro gynimosi nutarimus su Chang-Kai-šeko banditų gauja".

Taiwano padėtis, kuris dabar ekonomiškai suklestėjo, kaip niekad, taip aptarta Raudonosios Kinijos spaudoje:

"JAV-bių ir Chiangre-akcionierių valdžia išivedė Taiwaną po savo juoda, kruvina, fašistine santvarka. Tuo būdu puičioji Taiwano sala pavirto į pragarą, kursiautėja badas, apmaudas, teroras ir žudynės. Didelės mūsų tautiečių masės Taiwane gyvena ties kančių praraja. Tačiau taiwaniečių širdys pripildytos neribotos, karštos meilės mūsų didžiajam vadui, pirmininkui Mao ir mūsų didžiajai socialistinei tėvynei, o taip pat ir neišmatuojama ne apykanta JAV-bių ir Chango reacionieriams..."

Tą pat dieną, kada Kissingeris sėdo prie pasitarimų stalo su Chou En-lai, Pekinas paskelbė

Vietkongo komunikatą, kuris džiaugėsi "didžiomis pergalėmis". Įtų "didžiųjų pergalių" turinį buvo įrašyta, kad Viet-

kongas numušė 144 priešų (JAV) lėktuvus ir nušovė arba sužeidė per 400 Amerikos karių.

Komunikatas skelbė, kad "sunaikinta apie pusantro tūkstančio priešų karių, sugauta apie 200 išdavikų, rimtai pažeista priešų žemių 'apraminimo' programa."

Kissingeriui, esant Pekine, buvo perduota anglų kalba iš Pekino antenujų: "Jeigu JAV-bių imperializmas ir japonų imperializmas, apakę dėl savo plėšrumo, pradės karą prieš Kinijos, Korėjos ar kitų Azijos valstybių žmones, agresoriai paragaus kartų savo veiksmų vaisių ir kentės skaudžiausią pralaimėjimą."

Kada Kissingeris buvo Pekine ir tarėsi dėl projektuojamojo Nixono vizito, Mao dešinioji ranka Chou En-lai, tam tikram laikui pertraukė apie dvidešimtį valandų užtrukusias derybas. Mat, Chou En-lai turėjo vykti į Pekino aerodromą pasveikinti atvykusią į Pekiną Šiaurės Vietnamo delegaciją ir ta proga tarti pasveikinimo žodį.

Ta pat proga ir Korėjos delegacijos vadas Kin Chung-nin apibūdino "Nixono doktriną". Korėjietis pavadino tą taikos doktriną "barbariška pastanga atgaivinti japonišką militarizmą."

Apsikeičiant nuomonėmis vis labiau ryškėja Amerikos veidas kiniečių aptarime. Tai imperialistinė valstybė, ieškanti japoniškojo militarizmo talkos, kad galėtų visą Aziją paversti savo iškamšų valstybėmis. Tačiau išpėja raudonieji kalbėtojai, "karo padėgėjai pradings tose liepsnose, kurias jie patys kursto".

Ir Amerikos prezidentas Nixonas, pasak Mao propagandinių aparatų esąs: "imperialistinis gangsteris, budelis su kruvinomis rankomis, kur nuo jo pirštų laša kraujas, politinis šuleris, supuvęs karo dievaitis..."

Ir, pagaliau, pats neklaidingasis Mao, savo pastabose, taip aptaria Ameriką: "žudydami kitų kraštų žmones, Amerikos imperialistai žudo ir savo baltus ir juodus žmones. Fašistiniai Nixono žudymai sukelia revoliucingų masių tekinius Amerikoje. Plačios revoliucinių studentų masės gerai mato tikrą budelišką Nixono veidą".

Šitaip atrodo raudonoji ir brutali kineškoji

anti-amerikinė propaganda Kissingerio vizito dienomis kurinėjusi keitė ir dabar. Iš tų posakių žiaurumo ir neteisybės matyti, su kokia valstybe Amerika nori pasikeisti bent oficialiu rankų paspaudimu. (ar)

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

SPALIO 15, 16, 17 D. Studentų Atelitininkų metinis suvažiavimas Clevelande.

SPALIO 17 D. Kar. Juozapa-vičiaus šaulių kuopos vėliavos šventinimas ir šventė.

SPALIO 23 D. Grandinėlių "Iškilmingo Trejnio" balius šv. Jurgio parapijos salėje.

SPALIO 30 D. SLA diena Clevelande.

SPALIO 31 D. 7 v.v. Vytauto Smetonos plano koncertas Cleveland Music Settlement salėje.

LAPKRIČIO 14 D. dainos ir literatūros vakaras Clevelando Muzikos Instituto salėje. Dalyvauja -- A. Stempuzienė, K. Bradūnas, R. Vėžys ir K. Os-trauskas.

LAPKRIČIO 25 D. Čiurlionio Ansamblio pagerbimo balius-koncertas šv. Jurgio parapijos salėje.

LAPKRIČIO 28 D. Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas šv. Jurgio par. salėje. Rengia LVS Ramovė.

VASARIO 13 D. Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 54 m sukakties minėjimas, Rengia ALT Clevelando skyrius.

KOVO 5 D. Grandinėlių koncertas.

KOVO 11 D. Kaziuko mugė Naujosios parapijos salėje.

REIKALINGA ŠEIMININKĖ

Šv. Jurgio parapijos klebonijai Clevelande reikalinga šeimininkė. Dėl sąlygų skambinti klebonui kun. B. Ivanauskui, telefonu (216) 431-5794.

PARDUODAMI NAMAI

- Šešių kambarių vienos šeimos namas. Pilnas rūsys. 2 garažai, nebrangus, prie pat E. 185 gt.
- Plytinis, 3 miegamieji, tuščias, pilnas rūsys, garažai.
- Mūrinis, 2 miegamieji apačioj, 2 — viršuj. Įrengtas rūsys, garažas. Patogi vieta.
- 4 šeimų apartamentas netoli Neff Rd. Geros pajamos, Nesenais.
- Turime 2 naujus namus Euclide, \$35,500.

Norintieji pirkti, parduoti ar išmainyti prašome skambinti

EAST SHORE REALTY
Juozas Mikonis — Realtor
Notary Public
United Multiple Listing Service
780 E. 185 gt. Tel. 4816900,
25900 Chardon Rd.
731-9400 arba KE 1-2190

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskit savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiekiama su Maskva suteiks jums žinias apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE TELEF. 621-6036
CLEVELAND, OHIO 44114

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADETUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**
Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue 936 East 185th Street
361-1763 531-7770

SIŪLOME ĮSIGYTI ŠIUOS VILTIES LEIDINIUS

J. Gliuda. SIMAS. Simo Kudirkos tragedija. 160 psl.	\$3.00
E. Čekienė. KAD JI BŪTŲ GYVA: 420 psl.	\$5.00
S. Rūkienė. GRĮŽIMAS Į LAISVĘ. Sibiro tremtinės atsiminimai. Kietais viršeliais. 526 psl.	\$6.00
J. Gliuda. AGONIJA. Romanas iš Lietuvos respublikos žlugimo. 408 psl.	\$5.00
R. Spalis. REZISTENCIJA. Romanas iš pirmosios sovietų okupacijos Lietuvoje. 430 psl. Kietais virš.	\$6.00
Giovannino Guareschi. DRAUGAS DON CAMILLO. Įdomi satyra iš gyvenimo Sovietijoje. 216 psl.	\$3.00

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. ir prašau atsiųsti man:

..... egz. SIMAS	\$.....
..... egz. KAD JI BŪTŲ GYVA	\$.....
..... egz. GRĮŽIMAS Į LAISVĘ	\$.....
..... egz. AGONIJA	\$.....
..... egz. REZISTENCIJA	\$.....
..... egz. DRAUGAS DON CAMILLO	\$.....

Mano adresas:
(pavardė ir vardas)

adresas:
(namo numeris ir gatvė)

adresas:
(miestas ir valstybė, zip Nr.)

Saugus ir pelningas santaupų investavimas į nekilnojamąjį turtą

Jūs gaunate Kalifornijos valstybės įstaigose įregistruotą nuosavybės lakštą, be Jūsų sutikimo ar su Jumis neatsiskačius niekam neperleidžiamą. Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės į mus, lietuvių įkurtą ir vadovaujamą investavimo Bendrovę

RUTA Inc., 3002 Santa Monica Blvd.
Santa Monica, Calif. 90404
Tel.: (213) 828-7525

Viesėdami Chicagoje aplankykite MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ — PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUSAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Kazys S. Karpius, spalio 9 d. širdžiai sunegalavus, paguldintas į Euclid General Hospital ir yra dr. Vl. Ramanausko priežiūroje.

Linkime greitai pasveikti.

ŠAULIŲ IŠKILMĖS

Clevelando Kar. A. Juozapavičiaus šaulių kuopos vėliavos pašventinimo iškilmės įvyks spalio 17 d., sekmadienį, 10:30 v. Šv. Jurgio parapijos salėje. Organizacijos maloniai prašomos dalyvauti su vėliavomis bažnyčioje ir iškilmėse. Norintieji sveikinti žodžiu ar raštu prašomi iki spalio 16 d. pranešti dr. K. Pautienai tel. 371-4168.

SLA REGIONINIS SUVAŽIAVIMAS

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Ohio valstijos kuopų veikėjų ir organizatorių regioninis suvažiavimas įvyks š. m. spalio 30 d., šeštadienį, 9 val. ryto Clevelande Čiurlionio Ansamblio namuose, 10908 Magnolia Dr.

Pagrindinis darbotvarkės punktas: naujų narių įrašymas į SLA ir naujas vėjus. Vakare įvyks SLA 14 kuopos 85 metų veiklos suaktyvinis banketas. Pagrindinis kalbėtojas bus SLA prezidentas Povilas Dargis.

VINCAS GELGOTAS atidarė savo kirpyklą, kuri yra 687 East 185 St. ir kviečia visus atsilankyti.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus galite kreiptis į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

Pianisto ANDRIAUS KUPREVIČIAUS fortepiono rečitalis įvyks ši sekmadienį, spalio 17 d., Cleveland State Universiteto auditorijoje, 1899 E. 22 St. ir Euclid Avenue. Programoje Mozarto, Bubalo, Murray ir Chopino kūriniai. Pradžią 7:30 v.v. Įėjimas nemokamas. Į požeminį garažą, kuris randasi po auditorija, įvažiavimas iš Euclid gatvės.

Žaibietės AAU daugiakovų pirmenybėse

Š.m. rugsėjo 19 d. Clevelande įvyko Lake Erie AAU distrikto 1971 m. moterų ir mergaičių daugiakovų pirmenybės.

Moterų penkiakovoje, Rita Čyvaitė laimėjo 3-čią vietą, surinkusi 3793 taškus, kas yra naujas Š. Amerikos lietuvių moterų rekordas. Senas rekordas priklausė jai pačiai, pasiektas šiais metais -- 3591 t. Paskiros Ritos pasekmės buvo šios: 100 m. kliūtinis -- 16.1 sek. (792 t.), 4 kg. rutylis -- 7.29 m. (23'-11") (496 t.), šuolis į aukštį -- 1.43 m. (4'-8

1/4") (756 t.), šuolis į tolį -- 5-49 m. (18'-0 1/4") (871 t.) ir 200 m. bėgimas -- 25.6 sek. (878 t.). Pažymėtina, kad Ritos šuolio į tolį ir 200 m. bėgimo pasekmės yra nauji Š.A. lietuvių moterų rekordai, o 100 m. kliūtinio bėgimo, pakartotas rekordas.

Moterų penkiakovoje dar dalyvavo Eglė Giedraitytė, surinkusi 3077 t. ir užėmusi 5-tą vietą. Moterų penkiakovą laimėjo Robyn Russell iš CDR klubo su rekordine 4003 t. pasekme. Per eitis metais šią penkiakovą laimėjo Rita Čyvaitė su 3446 t. Trečią mūsų dalyvė Ramunė Banionytė, susižeidusi laike kliūtinio bėgimo iš varžybų pasitraukė.

Mergaičių 12 - 13 m. penkiakovoje, Kristina Rociūnaitė užėmė 3-čią vietą, surinkusi 2528 t. Paskiros Kristinos pasekmės buvo sekančios: 50 yd. kliūtinis -- 9.0 sek., 6 lb rutylis -- 7.85 m. (25'-9"), šuolis į aukštį -- 1.19 m. (3'-11"), šuolis į tolį -- 3.98 m. (13'-0 3/4") ir 200 m. bėgimas -- 31.4 sek. Kita žaibietė - Danutė Januškytė užėmė 5-tą vietą su 2376 t. ir Jūra Banionytė -- 9-tą vietą su 2154 t. Šią penkiakovą laimėjo Patricia Blount iš CDR klubo, su rekordine 2958 t. pasekme. Š.A. lietuvių rekordą šioje penkiakovoje turi žaibietė Daiva Marcinkevičiūtė -- 2753 t., atsiėktą 1970 m. per Lake Erie AAU pirmenybes, kuriose ji laimėjo pirmą vietą.

Mergaičių 10-11 m. triakovėje (100 m. bėgimas, 6 lb. rutylis ir šuolis į aukštį) -- Daina Motiejūnaitė laimėjo 3-čią vietą, surinkusi 723 t., Gailė Motiejūnaitė -- 5-tą vietą (582 t.) ir Dalia Miš-

m
MAY CO

**BUDGET
STORES**
DOWNSTAIRS

PIRKITE PENKTADIENĮ MIESTE NUO
10 VAL. RYTO IKI 5:45 VAL. VAK.
VISUOSE SKYRIUOSE NUO
10 VAL. RYTO IKI 9:30 VAL. VAK.
MES DUODAME IR KEIČIAME
EAGLE STAMPS

Šilti medvilnės velvetiniai švarkai berniukams

9.90

Praktiskumu ir gera išvaizda niekas negali pralenkti. Šiltas pamušalas, stora megzta apykaklė ir rankogaliai, nuimamas kapišonas. Pasirinkite rudą arba alyvų spalvos nuo 8 iki 18 dydžio.

Išverčiamas nyloninis slydinėjimo švarkelis berniukams

Comp. 14.99

Užtrauktukas priekyje vandens nepralaidžiančio nylono švarkelyje. Paslėptas kapišonas. Nuo 8 iki 18 dydžio.

9.90

Su pamušalu CPO švarkai berniukams

Comp. 12.99

CPO švarkas su šiltu pamušalu languoto audinio. Dydžiai S-M-L.

9.90

Budget Boys' Clothing, visose
7 krautuvėse

Poetas Henrikas Nagys lapkričio 14 d. atvyksta į Clevelandą ir drauge su Kostu Ostrausku, Rimu Vėžiu ir sol. Aldona Stempužiene dalyvaus Tėvynės Garsų rengiamame dainos ir grožinės literatūros vakare Clevelando Muzikos Instituto kamerinės muzikos salėje Le Pavillon.

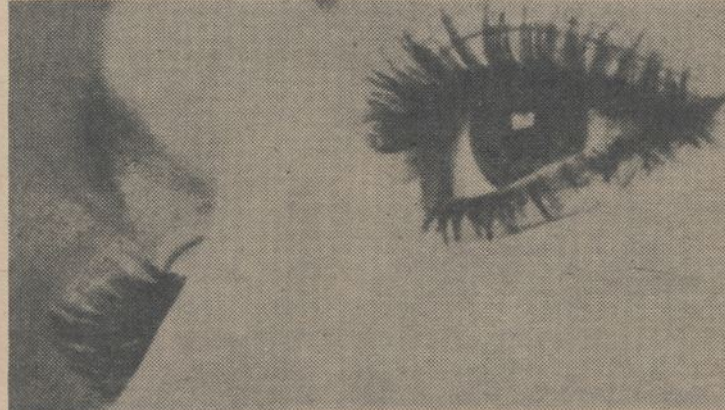
kinytė -- 7-tą vietą (422 t.), Š.A. lietuvių rekordas šioje triakovėje priklauso žaibietei Rūtai Motiejūnaitėi, 1041 t., pasiektas 1970 m.

Pastebėtina, kad daugiakovose taškai apskaičiuojami pagal tarptautinę vertinimo lentelę už atsiėktą pasekmę kiekvienoje rungtyje, bet ne už užimtą vietą. Galutinai pasekmė išvedama sudedant visų daugiakovos rungčių atsiėktus taškus.

RITA ČYVAITĖ LAIMĖJO TRIKOVĄ

Rugsėjo 25 d. Clevelande įvykusiose Lake Erie AAU distrikto 1971 m. moterų triakovės pirmenybėse žaibietė Rita Čyvaitė laimėjo pirmą vietą surinkusi 2142 taškus, kas yra naujas šių pirmenybių ir kartu Š. Amerikos lietuvių rekordas. Paskiros Ritos pasekmės buvo šios: 100 m. bėgimas -- 12.7 sek., šuolis į aukštį -- 1.46 m. (4'-9 1/2") (791 t.) ir 4 kg rutylis -- 7.96 m. (26'-1 1/2") (553 t.).

Tose pačiose varžybose kita žaibietė Eglė

ANDRE DUVAL GROŽIO SALONAI TURI INDIVIDUALIAI PRITVIRTINAMAS BLAKSTIENAS

Paskutinė grožio naujiena moterims tai individualiai pritvirtinamos blakstienos, kurios gaunamos tik žymiuose grožio salonuose.

Clevelande Andre Duval grožio salionai, kurie skelbiasi Dirvoje, turi išimtiną teisę atstovauti vieną iš žymiausių markių tokių individualinių blakstienų. Tos naujos blakstienos indi-

vidualiai uždedamos ant kiekvienos blakstienos plauko ir pasilieka visą laiką, net ir maudantis. Uždėjimas užtrunka tik 30 min. ir kainuoja 15 dol., ką beveik kiekviena moteris gali lengvai išleisti savo grožiui.

Patogumas su tokiomis blakstienomis yra didelis, kadangi pakeitimas tik 25 c. blakstienos ir nereikalinga specialaus susitarimo. Atėję į salioną susidėti plaukus, jūs lengvai galėsite prisitvirtinti ar pakeisti blakstienas.

Andre Duval grožio salionų tarnautojai specialiai apmokinti ir šį darbą tikrai gerai atlieka. Atėkite ir išitikinkite.

Geidraitytė užėmė 3-čią vietą, su 1752 t. ir Daiva Marcinkevičiūtė -- 4-tą vietą, su 1636 t. Daivos pasekmė yra naujas Š.A. lietuvių mergaičių B kl. (14-15 m.) rekordas.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• **Korp! Neo-Lithuania** 1971-1973 m. vyr. valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. Jonas Valkūnas, 6509 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629, tel. 925-4560; vicepirm. Audronė Pavilčiūtė, išd. Bronius Kasakaitis, arbiter elegantiarum Edas Modestas ir sekretorius Juozas Jurevičius, 7236 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629, tel. 778-1043.

• **J. E. Sirusai**, siųsdami Dirvai paremti 10 dol., rašo: "Siunčiame mažą auką Dirvai, kuri lanko mūsų namus jau 22 metai. Linkime Dirvai geros sėkmės".

• **Janina šišenė**, gyv. Union, N. J., įstojo į Vilties Draugiją su įnašu 10 dol. Sveikiname p. Šišienę įsi-jungus į viltininkų šeimą.

• **Henrikas Bitėnas**, gyv. Elizabeth, N. J., atsiuntė Vilties Draugijos valdybai 15 dol. padidinimui draugijoje savo įnašo iki 50 dol. Šį įnašą jis padarė Tautos šventės proga, sakdamas, kad mažą šventę su banketu ir muzika, bet reikia nepamiršti ir tautinio laikraščio Dirvos.

H. Bitėnas jau eilę metų dirba su skautais ir nepraleidžia nė vieno lietuviško kultūrinio ar propagandinio rengimo, prisidėdamas darbu ar auka. Būdamas Elizabetho skautams remti tėvų komiteto pirmininku jis yra paaugokęs stambia suma Atlanto stovyklavietės įrengimui ir dirbdamas vajuje surinkęs nemažai pinigų. Būdamas ALT S-gos Elizabetho skyriaus valdybos sekretoriumi daug prisidėjo prie skyriaus įnašo sukėlimo Vilties draugijai. H. Bitėnas su žmona augina keturis sūnus, kurie visi priklauso skautams ir trys iš jų yra Korp! Neo-Lithuania nariai.

Dėl savo takto, patriotiškumo ir darbštumo H. Bitėnas yra visų gerbiamas ir mylimas.

Vilties Draugijos valdyba H. Bitėnui už padidintą įnašą nuoširdžiai dėkoja.

• **L. Knopfmilleris**, senas jūrų skautų veikėjas — buriuotojas, Dirvos bendradarbis Chicagoje, šiuo metu atostogaujantis Bahamas salose, rašo kad ten vienas malonumas buriuoti su jachtomis.

• **LMKF Waterburio klubo** narės rugsėjo 26 d. susirinko pp. Čempionuose aptarti artėjančio tradicinio klubo rengiamo baltosios reikalus. Paaikšėjo, kad programoje dalyvaus solistė Gertruda Raškauskas.

Šis tradicinis, kas metai rengiamas Moterų Klubu baltos yra labai populiarus, mieliai lankomas ir duoda klubui pelno iš kurio klubas remia spaudą, Vasario šešioliktosios gimnaziją, Moterų Klubą Vokietijoje ir kt., o šiam susirinkime nutarė papildyti klubo įnašą Lietuvos Fondui iki \$1000. Klubas turi vilties ir šiais metais sulaukti daug svečių.

• **Į Mažąją Dainų šventę**, kuri įvyks š. m. spalio 24 d., 6 val. vak. Lietuvių Laisvės salėje, Elizabeth, N. J. 269 Second St., bilietus galima gauti pas choristus, chorvedžius ir šiose lietuviams lengvai prieinamose vietose: Marytė Šalinskienė (šermeninė) 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421. — J. Andriušio Apdraudos Agentūra 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421. — LITO kelionių biuras 94-10 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. — 11421. — J. Ormano Apdraudos Agentūra 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y. 11418. — V. Belecko svetainė 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227. — Lietuvių Piliečių Klube 69-63 Grand Ave., Maspeth, N. Y. 11378. — Ginkaus krautu-vėje 495 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211. — Kultūros židinyje 361 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207. — Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centras 9 Davis Ave., Kearny, N. J. 07032. — Lietuvių Laisvės salėje 269 Second St., Elizabeth, N. J. 07206 ir koncerto dieną prie įėjimo. Į šventę iš Brooklyn ir Queens, N. Y., važiuos autobusai. Dėl informacijos ir vietų autobusuose prašome skambinti Romo Kezio "Traveler's International" Kelionių agentūrai 769-3300. Primenama, kad jungtinis choras pakartos Ketvirtosios Dainų šventės programą.

• **ALIAS Centro valdyba** pradėjo paruošiamuosius darbus XI-am Inžinierių ir Architektų suvažiavimui, kuris įvyks 1972 m. Washington, D. C. Numatoma gan plati ir įdomi mokslinė ir pramoginė programa, su architektūrinėmis ir mokslinėmis parodomis.

ALIAS Washingtono skyrius, kuriam pirmininkauja inž. Bačkaitis, globos ir rūpinis suvažiavimu. Kviečiami visi skyriai iš anksto pasirūpinti atstovais į suvažiavimą ir eksponatais parodomis.

CHICAGO

ŽAVIOJI NEMUNO NAKTIS CHICAGOJE

Tokiu šūkiu rengiamas nuotakingas pramoginis jaunimo vakarojimas. Jame programą nauja forma ir plačia apimtimi atliks jungtinis lietuvių studentų mažosios scenos sambūris, pasirodęs pirmą kartą. Po programos šokiai, grojant Korp! Neo-Lithuania orkestrui ir dainuojant Audronei Simonaitytei. Vaisėse karšti užkandžiai prie kokteilio, kava, saldumynai.

Vakarojimas įvyks Chicagoje Lietuvių Tautiniuose Namuose, 6422 So. Kedzie Ave., š. m. spalio 23 d. Pradžia 8 val. vak. Įėjimas \$3.50 asmeniui. Vietas prašoma užsisakyti pas Algį Augaitį, tel. 471-0374. Vakarojimo rengimo iniciatoriai — Korp! Neo-Lithuania Chicagoje.

LOS ANGELES LIETUVIŲ ŽINIOS

REKORDINIS SKAIČIUS

Los Angeles lituanistinė mokykla pradėjo mokslo metus rugsėjo 11 dieną su iškilmingu mokslo metų atidarymu ir dalyvavimu šv. Mišiose.

Šiais metais užsiregistravo virš 120 mokinių. Yra mokinių atvežamų iki 60 mylių atstumo.

Mokyklos mokytojai yra šie: R. Baipšienė ir A. Pažiūrienė — darželis, A. Balšienė — pirmas sk., S. Abelkienė ir V. Radvenienė — antras sk., D. Razutytė — trečias sk. ir taut. šokiai, O. Razutienė — ketvirtas sk., A. Raulinaitienė — penktas sk., E. Dambrauskaitė — lietuvių kalba, D. Polikaitienė — geografija, I. Raulinaitienė — literatūra, V. Čekanauskas — istorija, A. Polikaitis, R. Dabšys ir B. Seluikas — dainavimas, K. Reivydas ir K. Kiškutė — taut. šokiai.

Mokyklos vedėjas — V. Pažiūra 714 533-4284, tėvų komiteto pirmininkas — A. Kulnys 332-0447.

KLASĖ SILPNAI LIETUVISKAI KALBANTIEMS

Šiais mokslo metais šeštadieninėje mokykloje veikia nauja klasė tiems, kurie silpnai kalba lietuviškai.

Klasę suskirstyta į tris dalis, pagal lietuvių kalbos pajėgumą. Klasė veda penki mokytojai: Z. Brinkienė, R. Bureikienė, R. Fernandez, V. Gedgaudienė ir L. Valiukas.

AUKŠTESNIOJI LITUANISTINĖ KLASĖ

Aukštesniosios lituanistinės klasės pamokos prasidėjo spalio 2 d. Šiais metais klasėje dėstoma JAV LB švietimo Tarybos nustatytas 6-tos gimnazijos klasės kursas. Lektoriais sutiko būti B. Brazdžionis, Alė-Rūta Arbenienė, J. Kojelis, U. Kubilius, I. Medziukas, O. Razutienė ir H. Tumas.

Klasę suorganizavo O. Razutienė.

BIBLIOTEKA ŠEŠTADIENINEI MOKYKLAI

Šiuo laikui, šv. Kazimiero parapijos patalpose, yra steigiamas biblioteka šeštadieninės mokyklos mokiniams. Techniškus šios bibliotekos reikalus tvarko bibliotekininkė V. Jatulienė. LB LA Valdyba rūpinasi, kad ši biblioteka būtų turtinga knygomis ir domintų moksleivius. Iki šiol yra gauta keli pasižadėjimai ir knygos iš B. Kumpio (42 knygos) ir V. Mikuckio (2 knygos).

Skatinami apylinkės lietuviai šį projektą paremti pinigais arba knygomis, jas įteikiant V. Jatulienėi (213) 884-1697 arba E. Kulikauskui (714) 521-8694.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ

"Audra" pradėjo savo rudens sezoną. Grupė planuoja dalyvauti Intnl' Family Fair, ruošiasi išvykai į Arizoną ir numato dalyvauti Tautinių Šokių šventėje 1971 m. vasarą. Repetacijos vyksta sekmadieniais, 7 val., šv. Kazimiero parapijos salėje. Jaunimas, nuo 16 metų amžiaus, norintis priklaustyti grupei, kviečiamas atsilankyti į repeticiją arba skambinti grupės vadovei I. Tumienėi, 347-9668.

LIETUVIAI TARPTAUTNIAME PASIRODYME

International Institute of Los Angeles rengia International Family Fair, spalio 22, 23, 24 ir 25 dienomis,

Great Western Showgrounds. Lietuvių tautinių šokių grupė "Audra" pasirodys šiame pobūvyje spalio 25 dieną, 8 val., o Jaunimo Ansamblio šoks tautinius šokius spalio 24 dieną, 8 val.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ IR SIMO KURDIRKOS MINĖJIMAS

Lietuvių Veteranų Sąjunga "Ramovė" ir ALTos LA skyrius ruošia šventę-minėjimą šv. Kazimiero parapijos salėje lapkričio 21.

PASKAITA SVEIKATOS TEMA

LB LA Valdyba gruodžio 5 d., 12 val. šv. Kazimiero parapijos salėje rengia paskaitą sveikatos tema. Po paskaitos seks klausimai ir diskusijos. Programą tvarko Kalifornijos Lietuvių Gydytojų Draugija.

LITERATŪROS VAKARAS

Gruodžio 4 d. įvyks literatūros vakaras, kuriame dalyvaus rašytojai: A. Baronas, J. Gliuda ir A. Kairys. Programoje bus pristatyti jų romanai, kurie laimėjo pirmas tris vietas 1970 metų "Laisvosios Lietuvos" leidyklos skelbtame partizanų temos romano konkurse. Rengia Lietuvių Fronto Bičiulių LA skyrius.

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ RADIJAS

Lietuvių radijo programa transliuojama kiekvieną šeštadienį, 11:30 val. ryto 1410 KHZ, AM, banga, iš stoties KTYM.

JAUNIMO SEKCIJA

Rugsėjo 26 d. įsteigta LB LA Jaunimo Sekcija. Jos tikslas yra skatinti LA Jaunimą ruošti II-jam Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui, rinkti ir teikti žinias apie šį kongresą ir bendrai apjungti LA jaunimą lietuviškiems darbams.

Dabartiniu laiku jaunimo sekcijoje pareigas eina šie asmenys: J. Venckus — pirm., A. Griniūtė — sekretorė, A. Vilkaitė — informacijos reikalams, S. Stančikas — reklamų reikalams, U. Kubilius — kultūros reikalams, R. Žukas — socialiniams reikalams ir K. Reivydas — moksleivių reikalams.

TINKLINIO ŽAIDYNĖS

Jaunimo Sekcija yra gavusi leidimą naudotis John Marshall High School gimnastikos sale tinklinio žaidynėms. Salė bus atidara kiekvieną trečiadienį nuo 7:30 iki 10 val. Numatoma

NEPRALEISKITE NEGRĮŽTANČIOS PROGOS

Atlankiusieji Romą visi patvirtins, kad LIETUVOS KANKINIŲ ATMINIMUI KOPLYČIA šv. Petro bazilikoje iškalbingai skelbia lankytojams Lietuvos vardą ir mūsų pagarbą kentėjusiems už Dievą ir Lietuvą.

Kad to istorinio paminklo kūrėjų tarpe liktų ateičiai jūsų ir jūsų savųjų vardai, savo auka padėkite išmokėti jo įruošimo išlaidas.

Rašykite:

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL
2701, W. 68th St.
Chicago, Ill. 60629

NEW YORKO-NEW JERSEY APYLINKĖS

MAŽOJI DAINŲ ŠVENTĖ

AMERIKOS LIETUVIŲ VARGONININKŲ-MUZIKŲ SĄJUNGOS 60 METŲ

SUKAKTIES MINĖJIMAS

"LIETUVIS VARGONININKAS

IŠEIVIJOJE" —

J. ŽILEVIČIAUS knygos pristatymas.

KETVIRTOSIOS DAINŲ ŠVENTĖS PROGRAMĄ IŠPILDYS:

Angelių Karalienės parapijos choras, Brooklyn, N. Y., vad. M. LIUBERSKIS; Apreiškimo parapijos choras, Brooklyn, N. Y., vad. A. KAČANAUSKAS; Operetės choras, Brooklyn, N. Y., vad. M. CIBAS; Rūtos Ansamblis, New Jersey, vad. J. STANKŪNAS; Šv. Juozapo choras, Waterbury, Conn., vad. A. ALEKSIS; Šv. Petro ir Povilo parapijos choras, Elizabeth, N. J., vad. V. MAMAITIS; Vilties choras, Philadelphia, Pa., vad. L. KAULINIS; Žibuoklių Sekstetas, New Jersey, vad. L. STUKAS.

JUNGTINIAM CHORUI diriguoja muzikai: A. ALEKSIS, M. CIBAS, A. KAČANAUSKAS, L. KAULINIS IR V. MAMAITIS.

Solo atlieka: IRENA STANKŪNAITĖ-DeSILVA, sopranas; VACLOVAS VERIKAITIS, bosas. Akompanuoja JUOZAS STANKŪNAS.

Knygą "LIETUVIS VARGONININKAS IŠEIVIJOJE" pristato raš. PAULIUS JURKUS.

Data: 1971 m. spalio 24 d., sekmadienis.

Laikas: 6 val. vak.

Vieta: Lietuvių Laisvės salė — 269 Second St., Elizabeth, N. J.

ĮĖJIMO AUKA: \$3.00.

turėti tris tinklus. Visi, patyrę ir pradžiojai, kviečiami dalyvauti.

"HOLLOWEEN" ŠOKIAI

Penktadienį, spalio 29, Tautiniuose Namuose rengiami jaunimo šokiai. Geras orkestras. Rengia LB LA Jaunimo Sekcija.

MADŲ PARODA

Lapkričio 7 d., sekmadienį, Bay Women's Club salėje, 1210 Fourth St., Santa Monica, įvyks Apylinkės rengiama madų paroda. Šiuo metu jau yra užsiregistravę 17 modeliuotojų. Parodos koordinatorė — S. Koronkevičienė. Komentatorė — L. Zaikienė. Muzika — G. Gudauskienės. Muzikinė palyda — R. Juodikytė, L. Daukienė ir D. Dūdienė. Svečiai bus pavaišinti piniais šiltais pietumis ir kava su skaniais pyragais. Veiks bufetas. Įėjimas (su pietumis) \$3.00, vaikams pusė kainos. Pradžia 1 val. po pietų.

Maloniai kviečiame visus atsilankyti.

JAV LB APYLINKĖS VALDYBOS BIULETENIS

Jau išėjo trečiasis numeris, spausdinamas 500 tiražu. Redaktoriai: E. N. Radvenis, 1118 N. Coronado Terr., Los Angeles, Calif. 90026.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

DETROIT

• **Balfo 76 skyriaus** metinė rinkliava prasidėjo spalio mėn. pradžioje ir bus tęsiama visą mėnesį. Rinkliavai vadovauja Balfo direktorė Elžbieta Pauražienė. Balfo rinkliavos reikalu per lietuviškas radijo valandėles kalbėjo Elžbieta Pauražienė ir šv. Antano parapijos klebonas kun. Kazimieras Simaitis.

Tie kurie nebus aplankyti arba nesurasti, savo auką Balfui prašomi siųsti rinkliavos vadovei Elžbietai Pauražienei, 17403 Quincy, Detroit, Mich.

• **P. Dargis**, SLA Pildomosios Tarybos pirmininkas, šeštadienį, spalio 2 d. Bronės ir Antano Sukauskų name turėjo pasikalbėjimą su Detroito lietuvių visuomenės darbuotojais ir atskatinėjo į patiekus klausimus. Pasikalbėjime dalyvavo: Antanas Norus-Narusevičius, Kazys Veikutis, Mykolas Balčiūnas, Feliksas Motuzas, Antanas Grinius, Antanas Sukauskas, adv. Rimas Sukauskas, Kazys Nausėda, poetė Marija Sims, Elžbieta Jodinskienė, Marcelė Grininė, Vincas Tamošiūnas, Petras Bliūdžius ir Pildomosios Tarybos vicepirmininkas Aleksandras Chaplikas. Svečiai buvo abiejų pusių Sukauskienių pavaišinti.

• **SLA 352 kuopos** susirinkimas po vasaros atostogų įvyko spalio 3 d. Lietuvių Namuose. Susirinkimas pravedė kuopos pirmininkas Petras Januška.

Kuopos pirmininkas Petras Januška savo raporte pareiškė, kad nors vasaros laiku susirinkimų ir nebuvo daroma, bet finansų sekretorė net mokėstų išrinkdavo ir laiku jį pasiūsdavo. Pikenikas įvykęs birželio mėn., nors ir nebuvo labai gausus, bet laikytinas pasisekusiu ir kaip atrodo žmonės į gamtą išvažiuoti mėgsta.

Taip pat kvietė visus įsijungti į darbą ir prirašyti kiek galima kuopai naujų narių, kad mes galėtume nors mirusiųjų arba kitus kuopas persikėlusius narių vietas užpildyti.

Susirinkimas paskyrė: \$10.00 ruošiamai rašytojui pagerbti akademijai ir \$10.00 Balfui.

Sekantis kuopos susirinkimas įvyks lapkričio 7 d. Lietuvių Namuose 12 val.

A. Grinius

Brangius Kolegas

JUOZĄ SALADŽIŲ ir DR. DANUTĘ SALADŽIUTĘ-KASAITIENĘ

su šeimomis giliai užjaučiam ir kartu liūdim brangios MAMOS netekus

Grazina ir Ričardas Pauliukoniai
Janina Ūsienė